

ارائه الگوی برنامه درسی پیشنهادی حسابداری مدیریت برای کسب و کارهای یکپارچه جهانی در سطوح مختلف فناوری

رامین اسکندری^۱

غلامرضا کردستانی*^۲

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۵/۳۱ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۸/۲۶

چکیده

پیشرفت‌های فناوری در سطح جهانی از عوامل مهمی است که آینده حرفه حسابداری و نقش حسابداران را تغییر داده است. حسابداران مدیریت، به عنوان شرکای استراتژیک در تصمیم‌گیری، در این چشم‌انداز در حال تغییر به اندازه کافی مورد توجه قرار نگرفته‌اند. پژوهش حاضر به بررسی ضرورت گنجاندن حسابداری مدیریت به عنوان یک درس کلیدی در برنامه درسی حسابداری پرداخته و مدلی سه‌دوره‌ای برای آموزش آن ارائه می‌دهد. این پژوهش با رویکرد تفسیری از طریق تحلیل پیشرفت‌های فناوری؛ جهانی شدن و تغییرات اجتماعی، تاثیر تغییرات فناوری بر آموزش حسابداری مدیریت را بررسی و چالش‌های مرتبط را شناسایی می‌کند و از چارچوب شایستگی حسابداری مدیریت ارایه شده توسط انجمن حسابداران مدیریت برای طراحی الگوی برنامه درسی استفاده می‌کند. یافته‌ها نشان داد که برنامه‌های آموزشی موجود به دلیل تمرکز بر حسابداری مالی و عدم توجه کافی به حسابداری مدیریت، شکاف‌های جدی در مهارت‌های لازم برای حسابداران ایجاد کرده‌اند. مدل پیشنهادی آموزش حسابداری مدیریت شامل سه سطح ابتدایی، متوسط و پیشرفته است که به دانشجویان کمک می‌کند تا مهارت‌های لازم برای ایفای نقش‌های استراتژیک در سازمان‌ها را کسب کنند. پذیرش این مدل آموزشی می‌تواند به بهبود کیفیت آموزش حسابداری کمک کند و دانشجویان را برای مواجهه با چالش‌های حرفه‌ای در عصر دیجیتال آماده سازد.

کلمات کلیدی: دوره‌های حسابداری مدیریت - چارچوب شایستگی حسابداری مدیریت - برنامه درسی مدل تکامل یافته حسابداران رسمی

^۱ دانشجوی دکتری، گروه حسابداری، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)، قزوین، ایران.

Ramineskandari1376@gmail.com

^۲ استاد، گروه حسابداری، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)، قزوین، ایران. (نویسنده مسئول) kordestani@soc.ikiu.ac.ir

۱-مقدمه

حرفه حسابداری به دلیل پیشرفت‌های فناوری، جهانی شدن، بیماری همه گیر کرونا ۲۰۱۹ (کووید-۱۹) و تغییرات جمعیتی و اجتماعی، با تغییرات دائمی و دگرگون کننده مواجه است (فری و آسبورن، ۲۰۱۳؛ سسکایندار و سسکاینددی، ۲۰۱۵؛ سسککایند، ۲۰۲۰). در مورد تهدیدات ناشی از اتوماسیون و فناوری‌های نوظهور این حرفه، از جمله پیش بینی پربار فری و آسبورن (۲۰۱۳) مبنی بر اینکه تقریباً همه مشاغل حسابداری جایگزین خواهند شد، بسیار صحبت شده است. ولی این باور وجود دارد که ذهن انسان و توانایی‌های آن غیر قابل جایگزینی است. در حقیقت، تحولات فناوری موجب می‌شود، حسابداران از برخی کارها همانند تجزیه و تحلیل داده‌ها آزاد شده و این قابلیت‌ها را روی کارهایی با ارزش افزوده بالاتر متمرکز کنند (ونکاتش و همکاران، ۲۰۲۳). دانشجویان حسابداری امروزی می‌توانند از این سرمایه گذاری برای ایجاد مشاغل مرتبط و هدفمند در همه زمینه‌ها از جمله حسابرسی، مالیات، مشاوره، صنعت، دولت، فناوری و غیره بهره ببرند. مربیان حسابداری نقش اساسی در ارائه مهارت‌ها برای رویارویی دانشجویان با این چالش‌ها و فرصت‌ها دارند (لاوسن و همکاران، ۲۰۲۲؛ تامسون، ۲۰۲۰؛ روزن و همکاران، ۲۰۱۹؛ لاوسون، ۲۰۱۸؛ اسلایانوفسکی و همکاران، ۲۰۱۷؛ ساین و همکاران، ۲۰۱۶). بنابراین باتوجه به این تغییرات، ارزیابی مجدد برنامه درسی دارای اهمیت است و چندین نهاد آموزشی نیز در سرتاسر دنیا شروع به رسیدگی این موضوع کرده اند و تلاش هایی نیز صورت گرفته است.

برای نمونه خروجی یکی از این تلاش‌ها، برنامه درسی مدل تکامل یافته حسابداران رسمی^۳ است که از ابتکار مشترک انجمن ملی هیئت‌های حسابداری دولتی^۴ و موسسه حسابداران رسمی آمریکا^۵ حاصل شده است (ونکاتش و همکاران، ۲۰۲۳). به طور مشابه، موسسه حسابداران

مدیریت^۶ ۶ چارچوب شایستگی حسابداری مدیریت^۷ خود و صلاحیت‌های اساسی حسابداری مدیریت برای همه حسابداران سطح ورودی در سال ۲۰۱۹ را منتشر کرد (موسسه حسابداران مدیریت، ۲۰۲۱). تمرکز برنامه درسی مدل تکامل یافته حسابداران رسمی صرفاً بر آنچه حسابداران رسمی باید در اولین سال فعالیت خود به عنوان نیروی کار در زمینه هایی مانند حسابداری مالی، مالیاتی و حسابرسی بدانند است. نگرانی ای که توسط بخش‌های مختلف از انجمن حسابداری آمریکا^۸ به عنوان مثال، کمیته آموزش انجمن حسابداری آمریکا و شورای انجمن حسابداری آمریکا ابراز شده است. در این رابطه شورای انجمن حسابداری آمریکا استدلال می‌کند که اگرچه بسیاری از دانشجویان، حرفه حسابداری بخش عمومی را دنبال می‌کنند، اکثریت دانشجویان وارد امور مالی شرکتی، دولتی، غیرانتفاعی، بورس اوراق بهادار می‌شوند و سایر زمینه‌هایی که نیازهای آموزشی آن‌ها خارج از محدوده حسابداران رسمی است. همچنین، شورای انجمن حسابداری آمریکا این موضوع را مورد بحث قرار داده است که بازنگری برنامه‌های درسی حسابداری صرفاً بر اساس برنامه درسی مدل حسابداران رسمی منجر به شکست برنامه‌های حسابداری می‌شود که دانشجویان را به اندازه کافی برای موفقیت شغلی بلندمدت آماده نمی‌کند، زیرا فارغ التحصیلان برای برآورده کردن نیازهای کارفرمایان آینده خود به دلیل آموزش محدود حسابداری آماده نیستند (شورای انجمن حسابداری آمریکا، ۲۰۲۱). موسسه حسابداران مدیریت بر دانش، مهارت‌ها و شایستگی‌های مورد نیاز در موضوعات حسابداری و غیرحسابداری تمرکز دارد تا متخصصان حسابداری را برای مشاغل بلندمدت در حسابداری و امور مالی آماده کند.

بر این اساس، این پژوهش در پی پاسخ به این پرسش اساسی است که آیا از دیدگاه عصر کسب‌وکار مبتنی بر فناوری یکپارچه‌شده در سطح جهانی، حسابداری مدیریت

^۶ IMA ((Institute of Management Accountants)

^۷ MACF (Management Accounting Competency Framework)

^۸ AAA (American Accounting Association)

^۳ CPA (Certified Public Accountants)

^۴ NASBA (National Association of State Boards of Accountancy)

^۵ AICPA (American Institute of Certified Public Accountants)

ارزش یک برنامه آموزش سه دوره ای را مستند کنند. از این رو ممکن است مدرسان و اعضای هیئت علمی در دفاع از نیاز حیاتی برای گنجاندن آن‌ها در یک برنامه حسابداری حمایت کنند. در نهایت انتظار بر این است که زمان‌بندی استراتژیک و متوالی، دانشجویان حسابداری را قادر می‌سازد تا به یاد بیاورند، انعکاس دهند و به تدریج از تفکر انتقادی مرتبه بالاتر برای ادغام دانش و افزودن ارزش به سازمان خود استفاده کنند.

در بخش دوم، مبانی نظری، مورد بحث قرار می‌گیرد. در بخش سوم، روش شناسی ارائه می‌شود. در بخش چهارم یافته‌ها و چالش‌های برنامه اجرایی مورد بحث قرار می‌گیرند و بخش آخر بحث و نتیجه گیری ارائه می‌شود.

۲. مبانی نظری و پیشینه پژوهش

۲-۱. ضرورت یکپارچه سازی حسابداری مدیریت در برنامه درسی حسابداری

در عصر حاضر و در فضای انقلاب صنعتی چهارم، حسابداری مدیریت یک فرآیند دارای ارزش افزوده و بهبود مستمر از برنامه ریزی، طراحی، اندازه گیری و به کارگیری سیستم‌های اطلاعات مالی و غیر مالی است که راهنمای عمل مدیران و مشوق رفتار و پشتیبان و خالق ارزش‌های فرهنگی و اخلاقی لازم برای رسیدن به اهداف عملیاتی، تاکتیکی و راهبردی است (لیو و چینگ، ۲۰۰۶). از دیدگاه اوینتی و همکاران (۲۰۲۴)، حسابداری مدیریت نقش بسیار مهمی در بهبود سودآوری بخش خدمات ایفا می‌کند و وظیفه ای فراتر از ثبت ساده معاملات مالی است و شامل تحلیل و مدیریت هزینه‌های عملیاتی با رویکردی دقیق و عمیق می‌باشد. رهنمای رودپشتی و همکاران (۱۴۰۱) اعتقاد دارند که با ظهور پدیده خصوصی سازی، مدل‌های رقابت نوین، توسعه و خلق فناوری جدید و نیز پیدایش مسئله تجارت جهانی، حسابداری مدیریت در بنگاههای اقتصادی اهمیت زیادی نسبت به گذشته پیدا کرده است؛ شرکت‌ها برای حفظ حیات خود، ناگزیر به منطبق شدن با تغییرات محیطی هستند و در اولین اقدام، مدیران به اطلاعات حسابداری مدیریت به عنوان ابزاری مهم

باید یک "ستاره در حال ظهور" در برنامه درسی حسابداری باشد؟ با توجه به پژوهش بلومفیلد (۲۰۱۵) مربیان حسابداری باید بدانند که حسابداری مدیریت یک دوره مکمل برای سایر دوره‌ها و حسابداری نیست، بلکه یک زمینه مهم و ضروری است که به عنوان پایه ای برای ادغام، اتصال و ایجاد بینش از حوزه‌هایی از جمله حسابداری مالی، حسابرسی، سیستم‌های اطلاعاتی، تجزیه و تحلیل داده‌ها، امور مالی، مالیات، مدیریت، اقتصاد و بازاریابی عمل می‌کند. آموزش یکپارچه حسابداری بدون ادغام کافی حسابداری مدیریت غیر ممکن است (ونکاتش و همکاران، ۲۰۲۳). البته باید توجه داشت که این به این معنا نیست که حسابداری مدیریت از پیشرفت تکنولوژی مصون است. در واقع انتظار بر این است که دانش حسابداری مدیریت، شایستگی‌های همکاری چند رشته ای و قابلیت انتقال مهارت مورد نیاز برای نقش‌های حرفه ای با ارزش افزوده را فراهم می‌کند. در این راستا اهداف این پژوهش عبارتند از (۱) توضیح اینکه چرا حسابداری مدیریت باید نقش مهمی در برنامه درسی حسابداری آینده ایفا کند و (۲) معرفی برنامه درسی پیشنهادی حسابداری مدیریت برای عصر کسب و کارهای یکپارچه جهانی و مبتنی بر فناوری. دانش افزایی پژوهش حاضر از چند جنبه مد نظر قرار می‌گیرد: (۱) پژوهش حاضر در رابطه با اینکه چرا برنامه درسی مرتبط با مدل تکامل یافته حسابداران رسمی، شکافی در دانش لازم همه حسابداران حرفه ای، برای تامین موفقیت آمیز نیازهای تغییرات فناوری بحث کرده و مواردی را در این زمینه مطرح می‌کند، (۲) تمرکز بر چارچوب شایستگی‌های حسابداری مدیریت است، زیرا یک دستورالعمل کاربردی و یکپارچه را برای دانش حسابداری مدیریت فراتر از سطح ابتدایی ارائه می‌دهد، (۳) نقشه راهی برای مدرسان حسابداری مدیریت ارائه می‌شود تا اولویت بندی سه دوره ای آموزش دانش حسابداری مدیریت ایجاد شود و (۴) سطوح مهارت برای هر شایستگی در هر حوزه برنامه آموزش سه دوره ای ارائه می‌شود. چارچوب ساختاریافته نه تنها امکان توسعه، ارزیابی و بازنگری برنامه درسی حسابداری مدیریت را فراهم می‌کند، بلکه استاندارد را برای مدرسان ارائه می‌دهد تا

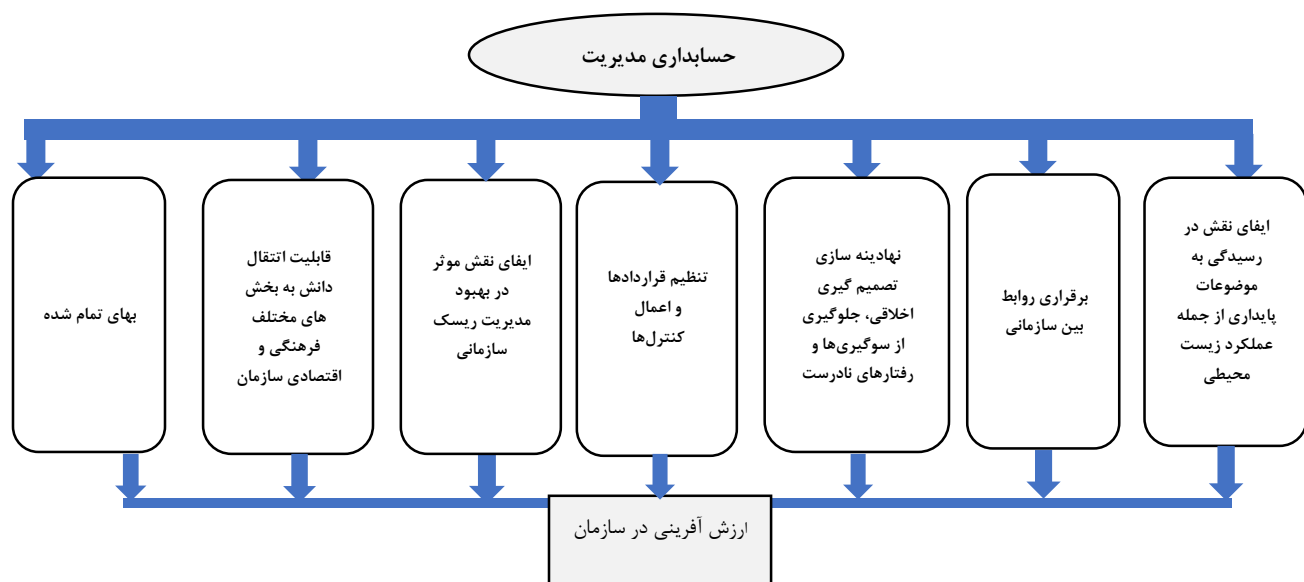
مدیریت به دانشجویان اجازه می‌دهد تا با موفقیت دانش را در تمام زمینه‌های حسابداری ادغام کنند و این توانایی برای تبدیل داده‌ها به اطلاعات معنی دار و ایجاد پل‌هایی برای مطالعه حسابرسی، مالیاتی و گزارشگری مالی حیاتی است. مسئله مهمی که مورد توجه است، نسخه اولیه برنامه درسی مدل تکامل یافته حسابداران رسمی ۹، حسابداری مدیریت را به عنوان یک دوره آموزشی مستقل پیشنهاد نمی‌کند، بلکه توصیه می‌کند که این نسخه، دوره تکامل یا ادغام با دوره فعلی تجزیه و تحلیل داده‌ها باشد. اگرچه گنجاندن تجزیه و تحلیل داده‌ها جزء مهم حسابداری مدیریت است، اما در این دوره باید تاکید بر مطالعه حسابداری مدیریت با استفاده از برنامه‌های کاربردی تجزیه و تحلیل داده‌ها باشد، نه یک دوره تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از چند بحث حسابداری مدیریت. فناوری و مهارت‌های تجزیه و تحلیل داده‌ها به عنوان محرک برای نقش حسابداری عمل می‌کنند، در حالی که مهارت‌های حسابداری مدیریت، حسابداران را قادر می‌سازد تا به عنوان یک شریک استراتژی کسب و کار فعالیت کنند (نیلسن، ۲۰۲۰؛ دولتی، ۲۰۱۸). همچنین، نیازی به تسلط بر آمار و زبان‌های برنامه نویسی نیست، بلکه مهم این است که با این مهارت‌های تفکر انتقادی آشنا شد و با مشارکت اقتصاددانان و تحلیلگران داده‌ها را درک کرد، استخراج کرد و آن‌ها را از شکل خام بدون ساختار آن به یک فرمت ساختار یافته قابل استفاده تبدیل نمود (وارن و همکاران، ۲۰۱۵، لاوسون، ۲۰۱۸). هنگامی که داده‌ها و اطلاعات در قالب قابل استفاده قرار گرفتند، آموزش حسابداری مدیریت به حسابداران کمک می‌کند تا تحلیل کنند که چرا، چه زمانی، چگونه و تا چه اندازه این داده‌ها می‌توانند بر صورت‌های مالی یا عملیات روزانه در یک سازمان در چارچوب استراتژی سازمان تأثیر بگذارند (ونکاتاش و همکاران، ۲۰۲۳). بنابراین، مدرسان باید به طور کلی در مورد تجدید نظر در برنامه درسی فکر کنند تا به جای پاسخگویی به تغییر انتظارات شایستگی با افزودن یا حذف دوره‌ها، به طور کلی در مورد بازنگری برنامه‌های درسی بیان‌پیش‌د (اسمیت، ۲۰۰۸؛ سیگل و همکاران،

در تصمیم‌گیری و تخصیص و کنترل منابع نیازمندند. از آنجایی که اتوماسیون و هوش مصنوعی به تدریج کار سنتی حسابداران را کاهش می‌دهند، آینده این حرفه نیازمند پیچیدگی و درک بیشتری از دیدگاه حسابداری مدیریت در هنگام حل چالش‌های تجاری متقابل با استفاده از داده‌های مالی و غیر مالی است (لاوسون و همکاران، ۲۰۲۲). در عصر حاضر مهارت‌های مورد نیاز و چالش برانگیزترین مهارت‌ها شامل امور مالی، برنامه‌ریزی و تحلیل مالی، بودجه بندی، تجزیه و تحلیل، حسابداری حساب‌های پرداختی و دریافتی است (رابرت، ۲۰۲۲). علاوه بر این، درصد بالایی از استخدام‌های جدید در کارکردهای غیرسنتی (غیر از حسابرسی و مالیات)، مانند مدیریت اطلاعات و تضمین فناوری، حسابرسی داخلی، مشاوره و خدمات معاملاتی، ممکن است نشان دهنده گرایش به سمت موقعیت‌های حرفه‌ای حسابداری است که نیاز به آموزش و مهارت‌های حسابداری مدیریت گسترده تری دارند (موسسه حسابداران رسمی آمریکا، ۲۰۱۷، ۲۰۱۹ب).

توجه به این مسئله ضروری است که تغییر آینده حرفه حسابداری مستلزم آن است که هر حسابدار به طور گسترده از مهارت‌های اساسی حسابداری مدیریت در حین انجام کار حسابداری در بخش خصوصی، حسابداری دولتی، حسابرسی یا مالیاتی استفاده کند (لاوسون و همکاران ۲۰۲۲؛ لاوسون و ونکاتاش ۲۰۲۱). این واقعیت بسیار حیاتی است زیرا انقلاب اطلاعات همه جنبه‌های اقتصاد را در بر می‌گیرد. از این رو، برنامه‌های درسی و عملکرد حسابداری در دو دهه گذشته با گنجاندن دوره‌های مستقل در تجزیه و تحلیل داده‌ها، سیستم‌های اطلاعاتی و کنترل‌های داخلی برای این تغییرات آماده شده است (موسسه حسابداران رسمی آمریکا و انجمن ملی هیئت‌های حسابداری دولتی، ۲۰۲۱؛ موسسه حسابداران رسمی آمریکا، ۲۰۱۹الف). در واقع، مهارت‌های لازم برای تبدیل داده‌های ساختاریافته و ساختار نیافته، غیرمالی، مالی، کمی و کیفی به اطلاعات معنادار و دانش عملی یک عامل مهم در اهمیت بالای حسابداری مدیریت برای حرفه و برنامه درسی است. مطالعه حسابداری

۲۰۲۰)، ۲) برقراری روابط بین سازمان، تنظیم قراردادهای و اعمال کنترل ها (کاجلیو دییتلو، ۲۰۲۱)، ۳) نهادینه سازی تصمیم گیری اخلاقی، جلوگیری از سوگیری ها و رفتارهای نادرست (وال و لاینتر، ۲۰۲۱؛ اندلیچ و تراپ، ۲۰۲۰)، ۴) ایفای نقش در مدیریت ریسک سازمانی (تکادن، ۲۰۱۹)، ۵) قابلیت انتقال دانش به بخش های مختلف فرهنگی و اقتصادی سازمان (کوپر، ۲۰۰۶) دارد. شکل (۱) خلاصه از این نقش ها برای درک ارزش آفرینی حسابداری مدیریت در عصر حاضر ارائه شده است.

۲۰۱۰؛ کوکینز، ۲۰۱۵؛ چن، ۲۰۱۷؛ فدراسیون بین المللی حسابداران، ۲۰۱۹). در حال حاضر، دیدگاه برخی از مدرسان، مبنی بر اینکه حسابداری مدیریت مترادف با حسابداری بهای تمام شده است، یا اینکه فقط در شرکت های تولیدی ضرورت دارد، مبتنی بر درک قدیمی این مدرسان از ارزش مهارت های حسابداری مدیریت در عمل حسابداری است. زیرا در عصر حاضر، حسابداری مدیریت نقش اساسی در موضوعاتی مانند، (۱) بررسی عملکرد زیست محیطی و ابتکارات پایداری (جودری و امیر،

شکل (۱). درک ارزش حسابداری مدیریت در عصر حاضر
منبع: ونکناش و همکاران (۲۰۲۳)

تضمین تخصیص منابع استراتژیک و تضمین پایداری مالی آتی سازمان می شود اما محدود به آن نمی شود. نقش درک، شامل استفاده از داده های گذشته برای پیش بینی های آینده است. بینش، آغاز مشارکت بین حسابداران مدیریت و تصمیم گیرندگان استراتژیک است. در این نقش، حسابداران از تجزیه و تحلیل داده ها برای تبدیل آن ها به تجزیه و تحلیل تجویزی برای ارائه جهت در مورد آنچه که یک سازمان باید انجام دهد، استفاده می کنند. تجزیه و تحلیل تجویزی نیازمند مهارت های آینده نگری حسابداران مدیریت است تا به سازمان ها کمک کنند که آینده را با

در آموزش حسابداری مدیریت بر این فرض تاکید دارد که حسابداران مدیریت اساساً باید داده های سازمان و روابط میان داده ها را در قلب تجزیه و تحلیل کسب و کار درک کنند تا به ارزش آفرینی سازمان کمک کنند (آپلبام و همکاران، ۲۰۱۷؛ لاوسن، ۲۰۱۸؛ موسسه حسابداران مدیریت، ۲۰۱۹؛ برندس، ۲۰۲۰). لاوسون (۲۰۱۸) به بررسی این مسئله پرداخت که چهار نقش اصلی یعنی نظارت، درک، بینش و پیش بینی مستقیماً به دانش حسابداری مدیریت وابسته هستند. نقش نظارت شامل مسئولیت های یک مدیر ارشد مالی سنتی است که شامل

استفاده از فناوری‌های نوظهور مانند هوش مصنوعی و الگوریتم یادگیری ماشینی پیش بینی کنند و در شناسایی نقاط قوت عملیات تجاری، تهدیدها و فرصت‌هایی که قبلاً وجود نداشتند تاثیر گذار باشند.

در این ارتباط ریچینز و همکاران (۲۰۱۷) تاکید داشتند، کسب و کارهایی که در محیط اقتصاد جهانی فعلی به فعالیت می‌پردازند، به منظور استفاده موثر از این فرصت‌ها و ایجاد ارزش واقعی از داده‌ها، به حسابداران مدیریتی نیاز دارند که نه تنها داده‌های کلان و تحلیل‌های آن‌ها را درک کنند، بلکه توانایی درک اصول شرکت و استراتژی کسب و کار را داشته باشند. از این رو، مدرسان حسابداری مدیریت باید نوعی برنامه درسی ارائه بدهند که در آن فراگیران حسابداری مدیریت یاد می‌گیرند که از فناوری برای تبدیل داده‌های موجود و گذشته به بینش و در نهایت آینده نگری و پیش بینی برای تصمیم‌گیری استراتژیک استفاده کنند. تمرکز این برنامه درسی باید بر این مسئله باشد که فراگیران حسابداری مدیریت دانش و مهارت‌های اساسی حسابداری مدیریت را آموزش دیده و به کار می‌گیرند. به عنوان مثال، در یک دوره اصلی حسابداری مالی، فراگیران آموزش می‌بینند که در زمان محاسبه بهای تمام شده کالای فروش رفته، تحلیلی فکر کنند. آن‌ها همچنین از مهارت‌های تحلیلی خود برای برآورد هزینه تضمین کیفیت یا هزینه‌های بدهی استفاده می‌کنند. با این حال، تبدیل این بینش به آینده نگری در مورد اینکه چه میزان فروش، بازده یا حساب‌های غیرقابل وصول می‌تواند در سال مالی آینده باشد، با توجه به الگوهای اقتصادی، اجتماعی یا مصرف‌کننده جمع‌آوری شده، مستلزم به‌کارگیری دانش این روابط داده‌ها در زمینه تصمیم‌گیری تجاری است که در دوره‌های حسابداری مدیریت فرا می‌گیرند. بنابراین در این تقاطع مالی^۹، فناوری و اطلاعات حسابداران آموزش دقیق و عمیق در مبانی حسابداری مدیریت بدون شک یک ضرورت است (کوکینز، ۲۰۱۴؛ پیکارد و کوکینز، ۲۰۱۵).

به نظر می‌رسد که طبقه بندی‌های فعلی برنامه‌های درسی اصلی مدل تکامل یافته حسابداران رسمی به طور کامل نشان دهنده مطالعه غنی حسابداری مدیریت نیست که برای همه حسابداران سطح ابتدایی یا برای مشاغل فراتر از یک یا دو سال اول در عمل ضروری است. از این رو می‌توان استدلال کرد که عمق و وسعت مطالعه لازم را نمی‌توان در یک دوره واحد حسابداری مدیریت یا در یک دوره ترکیبی حسابداری مدیریت و تجزیه و تحلیل داده‌ها کسب کرد. بر این اساس و به پیروی از پژوهش‌های موجود در این ارتباط (بروور، ۲۰۰۰؛ تان و همکاران، ۲۰۰۴؛ ساموئل، ۲۰۱۵؛ اسلژیانوفسکی و همکاران، ۲۰۱۷؛ لایسون، ۲۰۱۸) پژوهش حاضر برنامه درسی را پیشنهاد می‌کند که می‌تواند برنامه درسی حسابداری مدیریت موجود را ارتقا دهد.

۲-۲. آموزش حسابداری مدیریت سه سطحی

چارچوب صلاحیت حسابداری مدیریت توسط موسسه حسابداران مدیریت (۲۰۱۹) منتشر شده است. براساس این چارچوب، فراگیران حسابداری مدیریت قادر خواهند بود با ادغام دانش حسابداری و غیر حسابداری، خود را برای بازار کار حسابداری متناسب با تقاضای موجود آماده کنند (ونکناش و همکاران، ۲۰۲۳). در واقع از دیدگاه این چارچوب، حسابداری مدیریت از این جهت ارزشمند بوده و ضرورت به کارگیری در برنامه درسی حسابداری دارد. این چارچوب از شش حوزه اصلی دانش و مهارت‌های حسابداری مدیریت تشکیل شده است، شامل (۱) استراتژی، برنامه‌ریزی و عملکرد، (۲) گزارشگری و کنترل، (۳) فناوری و تجزیه و تحلیل، (۴) هوش تجاری و عملیات، (۵) رهبری و (۶) اخلاق و ارزش‌های حرفه‌ای. این شش حوزه از ۳۳ شایستگی تشکیل شده‌اند. همچنین، این چارچوب راهنمایی دقیق در مورد دانش و تکنیک‌های موضوعی برای دستیابی به پنج سطح مهارت که عبارتند از (۱) محدود، (۲) پایه، (۳) کاربردی، (۴) ماهر و (۵) متخصص ارائه می‌دهد. در واقع این شش حوزه اصلی و یکپارچه شامل دانش، مهارت‌ها

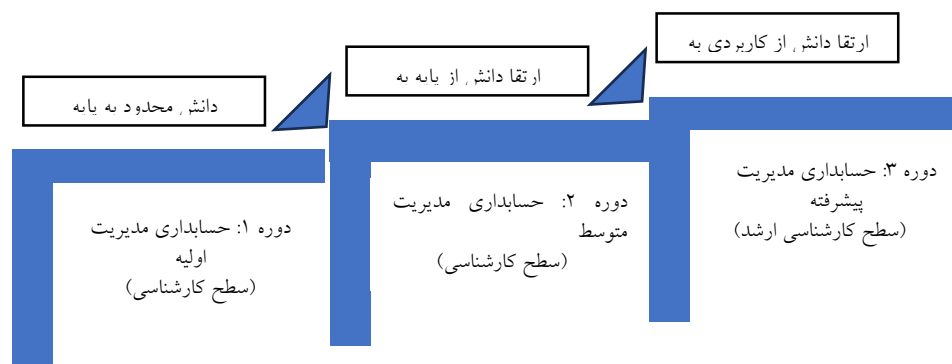
باید در زمینه‌های مالی، فناوری اطلاعات و نحوه استفاده از این فناوری‌ها در فرآیندهای مالی آگاهی و مهارت کافی داشته باشند.

^۹ تقاطع مالی به معنای نقطه تعامل بین سه حوزه اصلی مالی، فناوری و اطلاعات است و نشان‌دهنده این است که در عصر حاضر، حسابداران

و توانایی هایی است که متخصصان امور مالی و حسابداری برای مرتبط و نوآورانه بودن به این شش حوزه نیاز دارند. (۱) **برنامه ریزی استراتژیک و عملکرد:** هشت شایستگی که فراگیران حسابداری را ملزم به تجسم آینده، هدایت فرآیند برنامه ریزی استراتژیک، هدایت تصمیمات، مدیریت ریسک و نظارت بر عملکرد می کند، (۲) **گزارشگری و کنترل:** هفت صلاحیت که فراگیران حسابداری را ملزم می کند تا عملکرد سازمان را مطابق با استانداردها و مقررات مربوطه اندازه گیری و گزارش دهند، (۳) **فناوری و تجزیه و تحلیل:** چهار شایستگی که فراگیران حسابداری را ملزم به مدیریت فناوری و تجزیه و تحلیل داده ها می کند، (۴) **هوش کسب و کار و عملیات:** چهار شایستگی که فراگیران حسابداری را ملزم می کند تا به عنوان یک شریک تجاری متقابل برای تغییر عملیات در سطح شرکت مشارکت کنند، (۵) **رهبری:** هفت شایستگی که فراگیران حسابداری را ملزم به همکاری با دیگران و الهام بخشیدن به تیم ها برای دستیابی به اهداف سازمانی می کند و (۶) **اخلاق و ارزش های حرفه ای:** سه شایستگی که فراگیران حسابداری را ملزم می کند تا ارزش های حرفه ای، رفتار اخلاقی و انطباق قانونی ضروری برای یک مدل کسب و کار پایدار را نشان دهند.

حوزه اخلاق و ارزش های حرفه ای هدایت کننده تعاملات و وابستگی متقابل بین پنج حوزه اصلی دیگر است. از طرفی این پنج حوزه به هم مرتبط هستند و نه تنها حسابداری مدیریت سنتی بلکه زیرشاخه های حسابداری مالی، کنترل های داخلی، حسابرسی، مدیریت ریسک، تجزیه و تحلیل داده ها و رهبری را نیز شامل می شود. در واقع فراگیران حسابداری، شایستگی های زیر شش حوزه اصلی را

در دوره های مختلف در حوزه های موضوعی مختلف مانند حسابداری، مدیریت، سیستم های اطلاعاتی، بازاریابی، اقتصاد، آمار و امور مالی در سراسر تحصیل خود بهبود خواهند داد. در مدل حسابداری مدیریت سه دوره ای پیشنهادی، حوزه برنامه ریزی استراتژیک و عملکرد به عنوان حوزه فراگیر و اخلاق و ارزش های حرفه ای به عنوان حوزه راهنما در سه دوره آموزشی است. این دو حوزه زمینه کسب و کار و ذهنیت استراتژی مورد نیاز فراگیران را فراهم می کنند زیرا آن ها دامنه شایستگی ها را از طریق سطوح مهارت (یادگیری) راهبردی توسعه می دهند. چارچوب صلاحیت حسابداری مدیریت اهداف یادگیری دقیق را برای هر یک از ۳۳ شایستگی در پنج سطح مهارت ارائه می کند: محدود، پایه، کاربردی، ماهر و متخصص. این ۵ سطح با شایستگی های مبتنی بر دانش پیشنهاد شده توسط بلوم (۱۹۵۶) قابل مقایسه هستند. در شکل (۳) مدل سه دوره ای و پیشرفت پلکانی پیشنهادی از سطح مهارت محدود به سطح مهارت ماهر ارائه شده است که فراگیران باید در شش حوزه در هر دوره به دست آورند. سطح مهارت متخصص از مدل سه دوره ای حذف شده است زیرا به آموزش و تجربه بیشتری نسبت به برنامه درسی در مقطع کارشناسی یا کارشناسی ارشد نیاز دارد. هر یک از این سه دوره، دو سطح مهارتی را که برای آن مرحله از پیشرفت دوره مناسب تر است، هدف قرار می دهند. بنابراین، ساختار اولیه، مهارت یادگیری است و عناوین دوره پیشنهادی منعکس کننده سطوح مهارت مورد انتظار است: دوره (۱) حسابداری مدیریت اولیه، دوره (۲) حسابداری مدیریت متوسط و دوره (۳) حسابداری مدیریت پیشرفته. در هر مرحله از ساختار دوره، شایستگی ها در هر شش حوزه اصلی گنجانده شده است اما فقط برای آن سطح مهارت خاص.

شکل (۳). مدل ۳ دوره ای مورد نیاز حسابداری مدیریت بر اساس چارچوب صلاحیت حسابداری مدیریت
(موسسه حسابداران مدیریت، ۲۰۱۹)

جدول ۱. سطوح مهارت در هر دوره آموزشی برای شش حوزه و ۳۳ شایستگی									
حوزه اصلی و دانش و مهارت	شایستگی	دوره ۱	دوره ۲	دوره ۳	حوزه اصلی و دانش و مهارت	شایستگی	دوره ۱	دوره ۲	دوره ۳
برنامه ریزی و تاکتیکی	برنامه ریزی استراتژیک و تاکتیکی	پایه	کاربردی	ماهر	هوش تجاری و عملیات	دانش خاص صنعت	محدود	محدود	پایه
استراتژی و عملکرد	تجزیه و تحلیل تصمیم گیری	پایه	کاربردی	ماهر	دانش عملیاتی	دانش عملیاتی	پایه	پایه	پایه
	مدیریت هزینه استراتژیک	پایه	کاربردی	ماهر	مدیریت کیفیت و بهبود مستمر	مدیریت کیفیت و بهبود مستمر	محدود	پایه	کاربردی
	تصمیمات سرمایه گذاری	پایه	کاربردی	ماهر	مدیریت پروژه	مدیریت پروژه	پایه	پایه	کاربردی
	مدیریت ریسک شرکت	پایه	کاربردی	ماهر	مهارت های ارتباطی	مهارت های ارتباطی	پایه	ماهر	ماهر
	بودجه بندی و پیش بینی	پایه	کاربردی	ماهر	ایجاد انگیزه در دیگران	ایجاد انگیزه در دیگران	محدود	پایه	کاربردی
	تامین مالی شرکت	پایه	کاربردی	ماهر	همکاری و کار تیمی	همکاری و کار تیمی	محدود	پایه	کاربردی
	مدیریت عملکرد	پایه	کاربردی	ماهر	مدیریت تغییر	مدیریت تغییر	پایه	پایه	کاربردی
گزارشگری و کنترل	کنترل داخلی	پایه	کاربردی	ماهر	مدیریت تعارض	مدیریت تعارض	پایه	ماهر	ماهر
	ثبت اسناد مالی	پایه	کاربردی	ماهر	مذاکره	مذاکره	پایه	ماهر	ماهر
	حسابداری بهای تمام شده	پایه	کاربردی	ماهر	مدیریت استعداد	مدیریت استعداد	محدود	پایه	کاربردی
	تهیه صورت های مالی	پایه	کاربردی	ماهر	رفتار اخلاقی	رفتار اخلاقی	محدود	پایه	کاربردی
	تجزیه و تحلیل صورتهای مالی	پایه	کاربردی	ماهر	اخلاق و ارزش های حرفه ای	اخلاق و ارزش های حرفه ای	محدود	پایه	کاربردی
	برنامه ریزی مالیاتی	محدود	پایه	کاربردی	شناخت و حل رفتار غیراخلاقی	شناخت و حل رفتار غیراخلاقی	محدود	پایه	کاربردی
	گزارشگری یکپارچه	محدود	محدود	پایه	الزامات قانونی و مقرراتی	الزامات قانونی و مقرراتی	محدود	پایه	کاربردی
فناوری و تجزیه و تحلیل	سیستم های اطلاعاتی	محدود	پایه	کاربردی	طبق چارچوب صلاحیت حسابداری مدیریت (موسسه حسابداران مدیریت، ۲۰۱۹)	طبق چارچوب صلاحیت حسابداری مدیریت (موسسه حسابداران مدیریت، ۲۰۱۹)			
	حاکمیت داده	محدود	پایه	کاربردی					
	تجزیه و تحلیل داده	پایه	محدود	ماهر					
	تصویرسازی داده	پایه	محدود	ماهر					

مورد نیاز پایبند است. در ادامه این بخش، راهنمایی هایی برای سه دوره حسابداری مدیریت ارائه می شود که برای آموزش فراگیران در جهت ادغام دانش در هر یک از این حوزه های اصلی و بهبود سطوح مهارت بالاتر در آموزش

در جدول (۱) تعداد ۳۳ شایستگی بر اساس دامنه به همراه بالاترین سطح مهارت هدفمند در هر یک از سه دوره ارائه شده است. این پژوهش به چارچوب صلاحیت حسابداری مدیریت به عنوان چارچوب اصلی دانش حسابداری مدیریت

حسابداری طراحی شده اند. همچنین در ادامه اهداف یادگیری پیشنهادی برای دستیابی به سطوح مهارت مورد نظر در هر ۳ دوره حسابداری مدیریت ارائه می‌شود.

۳. روش شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نظر فلسفی، جز پژوهش‌های تفسیری است و به بررسی معانی و تفسیرهای اجتماعی در زمینه تغییرات فناوری و چالش‌های آموزشی در حسابداری مدیریت می‌پردازد. رویکرد تحقیق، استقرایی است، برای این منظور ادبیات حسابداری مدیریت در سال ۱۴۰۳ مورد تحلیل قرار گرفته است. همچنین، از نظر راهبرد، تحلیلی است و به تحلیل داده‌ها و اطلاعات موجود در زمینه حسابداری مدیریت می‌پردازد. این پژوهش به تحلیل پیشرفت‌های فناوری، جهانی شدن و تغییرات اجتماعی در حرفه حسابداری می‌پردازد و چارچوب شایستگی حسابداری مدیریت موسسه حسابداران مدیریت را به عنوان مبنای طراحی الگوی برنامه درسی استفاده می‌کند.

۴. یافته‌ها

۴-۱. دوره ۱. حسابداری مدیریت اولیه: محدود به سطوح مهارت پایه

هشت هدف اصلی در این دوره آشنایی فراگیران با مفاهیم اساسی حسابداری مدیریت است. قبل از ارائه این دوره، فراگیران حسابداری فقط با اصول حسابداری مالی آشنای پیدا کرده اند و ممکن است دوره‌های مقدماتی را در زمینه‌های دیگر مانند اقتصاد خرد و کلان، مدیریت، اطلاعات، سیستم‌ها، بازاریابی و آمار گذرانده باشند. از این رو آنها دارای سطح محدودی از دانش پایه هستند که از حوزه‌های موضوعی دیگر به دست آورده اند. این دوره باید با تاکید بر استراتژی فراگیر یک شرکت آغاز شود که بر قراردادهای مکتوب، نانوشته، رسمی و غیررسمی در یک سازمان تأثیر می‌گذارد. این شرکت پیوندی از قراردادهای بین تامین کنندگان، توزیع کنندگان، سهامداران، بستانکاران، کارکنان و سایر ذینفعان است. قراردادهای یک شرکت باید

در عملیات روزانه آنها منعکس شود. استراتژی آن باید لحن را برای عملیات داخلی روزانه شرکت در سراسر زنجیره تامین خاص صنعت خود تعیین کند. عملیات روزانه شرکت به کارکردهای مالی، حسابرسی، بازاریابی، سیستم‌های اطلاعاتی و کنترلی شرکت وابسته است. اساتید باید دانشجویان را با مفهوم رابطه همزیستی بین حسابداری مالی و حسابداری مدیریت آشنا کنند و توضیح دهند که چگونه حسابداران مدیریت در شرکت ارزش ایجاد می‌کنند که توسط حسابداران مالی به ذینفعان شرکت گزارش می‌شود. با توجه به اینکه درک اهمیت استراتژی یک شرکت در مورد عملیات، سیستم‌های اطلاعاتی، گزارش‌های داخلی، گزارشگری مالی و سیستم‌های حسابداری بنا شده است، اساتید باید دانشجویان را با بیانیه عملکرد حرفه‌ای اخلاقی آشنا کنند. با رعایت اصول اخلاقی، دانشجویان باید با تکنیک‌ها و مفاهیم حسابداری مدیریتی که بر عملیات داخلی یک کسب و کار تأثیر می‌گذارد، آشنا شوند. این موضوعات شامل بودجه بندی عمومی، سیستم‌های هزینه یابی، تجزیه و تحلیل ریسک، بودجه بندی سرمایه، هزینه‌های تخصیص بخش خدمات و ارائه گزارش برای تصمیم‌گیری مدیریت است. نقش کلیدی تجزیه و تحلیل داده‌ها و تصویرسازی باید در حین پوشش موضوع ارائه گزارش برای تصمیم‌گیری مدیریت گنجانده شود. همچنین تأثیر داده‌های بزرگ و هوش مصنوعی بر روی تکنیک‌ها و شیوه‌های حسابداری مدیریت را می‌توان معرفی کرد. از آنجایی که اکثر دانشجویان تجربه کاری بسیار محدودی دارند، انتظار بر این است که مهارت محدودی در زمینه شایستگی‌های دانش خاص صنعت، مدیریت کیفیت و بهبود مستمر داشته باشند. همانطور که در جدول (۱) ارائه شده است، دانشجویان در دوره ۱ به مهارت محدود در ۱۳ شایستگی از ۳۳ شایستگی و مهارت پایه در ۲۱ شایستگی کسب خواهند یافت. باید توجه نمود که مشخص کردن اهداف یادگیری، برای دانشجویان در بهبود توانایی مهارت‌های تفکر انتقادی بسیار مهم است و به این معناست که برای بهبود توانایی مهارت‌های تفکر انتقادی دانشجویان، باید از آنچه قرار است یاد بگیرند آگاه باشند و همینطور

اساتید و مربیان آن‌ها نیز باید آگاه باشند که قرار است چه چیزی را تدریس کنند. بنابراین، قبل از شروع تدریس، اهداف یادگیری بر اساس حوزه ای که باید در دوره ۱ پوشش داده شود تا دانشجویان به سطوح مهارت مورد نظر برسند، شناسایی می‌شود. اهداف یادگیری حسابداری مدیریت اوایه برای دوره ۱ در جدول (۲) ارائه شده است.

جدول (۲). اهداف یادگیری حسابداری مدیریت اولیه (دوره ۱)			
حوزه اصلی دانش و مهارت	اهداف یادگیری برای مهارت‌های محدود به پایه	حوزه اصلی دانش و مهارت	اهداف یادگیری برای مهارت‌های محدود به پایه
برنامه ریزی استراتژی و عملکرد	درک اینکه چگونه اهداف فردی از استراتژی سازمانی پشتیبانی می‌کند درک هدف ابزارهای پشتیبانی تصمیم‌گیری	گزارشگری و کنترل	درک هدف کنترل‌های داخلی برای استفاده در گزارشگری مالی انجام وظایف حسابداری، از جمله ثبت‌های دفتر روزنامه درک هدف صورت‌های مالی اساسی و شناسایی عناصر اصلی آن‌ها طبقه بندی بهای تمام شده کالاها (ثابت، متغیر، مستقیم و غیر مستقیم) و استفاده از آن‌ها برای گزارشگری مالی و ارزیابی موجودی‌ها محاسبه بهای تمام شده اصلی محصول / خدمات درک روابط متقابل بین صورت‌های مالی اساسی
	شناسایی تکنیک‌های اساسی تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاری و استفاده از آن‌ها در پشتیبانی تصمیم‌گیری درک نیاز به مدیریت ریسک سازمانی و ارتباط آن با کنترل‌های داخلی درک هدف و استفاده از پیش‌بینی و بودجه بندی	فناوری و تجزیه و تحلیل	توانایی ترکیب و تحلیل داده‌ها با استفاده از توابع و فرمول‌های اساسی، مانند نمودارها، فیلتر کردن و مرتب سازی داده‌ها، و وارد کردن داده‌ها محاسبه آمار توصیفی اولیه برای آشکار کردن روندها درک استفاده از داده‌ها برای تصمیم‌گیری‌های تجاری درک هوش تجاری و داده کاوی ایجاد نمودارها و شکل‌های ساده با استفاده از ابزارهای تصویر سازی درک اینکه چگونه می‌توان نتایج را با تصویرسازی‌های اولیه به بهترین نحو برقرار کرد
هوش تجاری و عملیات	درک هدف فرآیندهای مدیریت عملکرد و استفاده از آنها در حمایت از استراتژی توانایی تجزیه و تحلیل ریسک درک جریان اطلاعات و مواد از طریق سازمان درک ابزارهای اساسی مدیریت پروژه	اخلاق و ارزش‌های حرفه ای	شناسایی رفتار غیراخلاقی یا فعالیت متقلبانه بالقوه در سازمان
رهبری	ارائه و سازماندهی افکار، اطلاعات و حقایق به طور منطقی		

درک تغییر به عنوان یک عنصر حیاتی برای بهبود مستمر	درک محیط قانونی و نظارتی سازمان و چگونگی تأثیر آن بر تصمیمات
درک اینکه تعارض اجتناب ناپذیر است و اجتناب راه حل نیست	تشخیص اینکه استانداردهای اخلاقی حرفه ای و سیاست های سازمانی وجود
درک اهمیت روابط تجاری مثبت در مذاکرات موفق	

۴-۲. دوره ۲. حسابداری مدیریت متوسط: سطوح مهارت پایه تا کاربردی

اهداف یادگیری در دوره ۲ این است که اطمینان حاصل شود تا دانشجویان درک عمیقی از سیستم‌های اصلی هزینه یابی به دست می‌آورند، بر تکنیک‌های حسابداری مدیریت تحت هر روش هزینه یابی تسلط پیدا می‌کنند و تکنیک‌های حسابداری مدیریت بحرانی را برای تبدیل شدن به یک شریک تجاری استراتژیک در یک سازمان یاد می‌گیرند. اگرچه هزینه یابی مهم است، حوزه دانشی دوره ۲ بسیار فراتر از پوشش دادن تنها سیستم‌های هزینه یابی است. پیشنهاد می‌شود که به جای حسابداری بهای تمام شده، عنوان دوره، حسابداری مدیریت میانه باشد. عنوان "حسابداری بهای تمام شده" به اشتباه عمق و غنای دانشی را که دانشجویان در این دوره کسب خواهند کرد، نشان می‌دهد. دانشجویان حسابداری که این دوره را آموزش خواهند دید، احتمالاً چندین دوره دیگر مانند حسابداری مالی (پیشرفته ۱ و ۲)، مالیات، تجزیه و تحلیل داده‌ها، سیستم‌های اطلاعات حسابداری و کنترل‌های داخلی، حسابرسی، مدیریت مالی و دوره‌های بازاریابی، استراتژی و مدیریت را گذرانده اند. با این حال، تنها دوره تکمیل شده حسابداری مدیریت آن‌ها دوره ۱ (اصول حسابداری مدیریت) خواهد بود. بنابراین، اساتید دوره حسابداری مدیریت میانه باید زمان قابل توجهی را صرف بررسی رابطه همزیستی بین حسابداری مدیریت و سایر حوزه‌ها کنند. دانشجویان باید بر تکنیک‌های حسابداری و تهیه گزارش حسابداری بهای تمام شده تسلط داشته باشند، زیرا روش تحلیل بهای تمام شده نشان دهنده استراتژی سازمان است و ارائه گزارش می‌تواند بر فرآیندهای تصمیم گیری استراتژیک در سازمان تاثیر داشته باشد.

استادان می‌توانند توضیح مفصلی در مورد اینکه چگونه هر روش هزینه یابی، استراتژی و عملیات شرکت را نشان می‌دهد، ارائه دهند و سپس از تکالیف عملی برای ارائه فرصتی برای دانشجویان برای تمرین سیستم‌های هزینه یابی مختلف استفاده کنند. ارزش این فرآیند برای تسلط بر روش‌های هزینه یابی این است که توجه دانشجویان را جلب کند که چگونه یک اشتباه عمدی یا غیرعمدی در حسابداری بهای تمام شده یا انتخاب یک سیستم هزینه یابی نادرست می‌تواند منجر به عدم همسویی اهداف سازمان با استراتژی آن شود. علاوه بر این، دانشجویان باید متوجه این واقعیت شوند که تکنیک‌های حسابداری مدیریتی که یاد می‌گیرند نه تنها به آن‌ها اجازه می‌دهد که آناتومی دو قلم از صورت‌های مالی، یعنی موجودی‌ها و بهای تمام شده کالای فروش رفته را درک کنند، بلکه می‌توانند از این تکنیک‌ها استفاده کنند. تکنیک‌های حسابداری مدیریت را می‌توان برای درک بهتر هر فعالیتی که ممکن است موضوع مورد علاقه بیشتر باشد (به عنوان مثال، هدف هزینه)، برای پیش بینی‌های استراتژیک آینده ناشی از تغییر در فعالیت‌های شرکت و برای تصمیم گیری استراتژیک استفاده شوند. آموزش نحوه استفاده از تکنیک‌های حسابداری مدیریت برای اتخاذ تصمیمات عملیاتی داخلی استراتژیک که بر ذینفعان داخلی و خارجی و گزارش‌های مالی تأثیر می‌گذارد، مهم است. گزارش‌های مالی فقط شامل نتایج مالی فعالیت‌ها و عملیات درون یک سازمان می‌شود. تکنیک‌های حسابداری مدیریت دانشجویان را قادر می‌سازد تا تصمیمات استراتژیک را با استفاده از داده‌های غیرمالی، مالی و همچنین نتایج غیرمالی را درک کنند. دانشجویان باید با رویکرد ارزیابی متوازن و استراتژی نقشه آشنا شوند تا بتوانند به طور موثر استراتژی سازمانی را برقرار کنند، اهداف مرتبط با استراتژی را اجرا کنند و عوامل حیاتی موفقیت و شاخص‌های کلیدی عملکرد لازم برای اجرای

بسیاری از دانشگاه‌ها یک برنامه درسی حسابداری مدیریت را ارائه می‌دهند تا دانشجویان بتوانند با یک یا دو دوره حسابداری مدیریت، سطوح مهارت پایه یا کاربردی را کسب کنند. در این پژوهش، دوره ۳ یعنی حسابداری مدیریت پیشرفته ارائه می‌شود که ضمانت می‌کند تا دانشجویان به یک سطح مهارت ماهر برای ۳۳ شایستگی چارچوب شایستگی حسابداری مدیریت در شش حوزه اصلی دانش و مهارت دست پیدا کنند. برنامه‌های درسی که دانشجویان را برای دستیابی به این سطح مهارت مهارتی آموزش می‌دهد، دانشجویان را قادر می‌سازد تا به طور مؤثر با نقش یک شریک تجاری استراتژیک سازگار شوند و با کسب تجربه کاری به متخصصان صنعت تبدیل شوند.

مؤثر استراتژی را شناسایی کنند. توجه ویژه باید به این موضوع شود که چگونه سیستم‌های مختلف انباشت هزینه و تکنیک‌های مختلف هزینه یابی و برآورد می‌توانند به فرآیند تصمیم‌گیری کمک کنند. در جدول (۳) اهداف یادگیری دوره میانه حسابداری مدیریت ارائه شده است. توجه دانشجویان به این اهداف یادگیری، آن‌ها را قادر می‌سازد تا مهارت‌های تفکر انتقادی خود را توسعه دهند و به ۱۸ شایستگی در سطح مهارت کاربردی و ۱۳ شایستگی در سطح مهارت پایه از ۳۳ شایستگی چارچوب شایستگی حسابداری مدیریت دست یابند (طبق جدول ۱). تکمیل این دوره دانشجویان را با یک سطح مهارت کاربردی در بیش از نیمی از شایستگی‌های مورد نیاز حسابداران مدیریت به عنوان شرکای استراتژیک در سازمان توانمند می‌کند.

جدول (۳). اهداف یادگیری حسابداری مدیریت متوسط (دوره ۲)

حوزه اصلی دانش و مهارت	اهداف یادگیری برای مهارت‌های پایه تا کاربردی	حوزه اصلی دانش و مهارت	اهداف یادگیری برای مهارت‌های پایه تا کاربردی
برنامه ریزی	اجرای اهداف سالانه یا کوتاه مدت شرکت مرتبط با استراتژی	دراک تست کنترل‌های داخلی تحت هدایت مدیریت	گزارشگری و کنترل
استراتژی و عملکرد	در میان گذاشتن استراتژی سازمانی به طور مؤثر	تجزیه و تحلیل حساب‌های ویژه و تهیه ثبت‌های دفتر روزنامه مرتبط	
	ارزیابی داده‌ها برای تصمیم‌گیری‌ها، مانند ساخت یا خرید، اجاره یا مالکیت، و فروش یا پردازش بیشتر	توانایی آگاهی از دانش استانداردهای حسابداری مالی پیشرفته تر	
	انجام تحلیل سناریو	توانایی محاسبه هزینه‌ها با استفاده از روش کارآمد برای صنایع مختلف مطابق با استانداردهای حسابداری	
	نشان دادن مهارت‌های تفکر انتقادی، از جمله تجزیه و تحلیل عینی، ترکیب و ارزیابی برای انجام تصمیمات مبتنی بر شواهد	تجزیه و تحلیل صورت‌های مالی و داده‌ها برای هدایت تصمیم‌گیری	
	استفاده از ابزارها و تکنیک‌های برنامه ریزی ظرفیت و هزینه یابی	دراک مفاهیم و قوانین کلی مالیات کسب و کار	
	ارزیابی پروژه‌های سرمایه‌گذاری با استفاده از تکنیک‌های کمی رایج، مانند ارزش فعلی خالص و نرخ بازده داخلی	تشخیص ارتباط بین سیاست‌های داده و نظارت بر داده‌ها با مستندسازی روبه‌ها	فناوری و تجزیه و تحلیل
	تجزیه و تحلیل ریسک‌های عملیاتی	استفاده از بهترین شیوه‌های طراحی جدول و نمودار برای جلوگیری از تحریف در ارتباط اطلاعات پیچیده	

شناسایی و کمی سازی ریسک ها و فرصت ها	رهبری	تهیه ارتباطات کتبی واضح و مختصر
ترکیب و تفسیر داده ها از منابع متعدد		درک اهمیت انگیزه
تجزیه و تحلیل جامع بودجه، از جمله اعتبار سنجی مفروضات، ایجاد یک بودجه اصلی برای حمایت از اهداف سازمان یا بخش، تهیه صورت های مالی پیش بینی شده، و ارزیابی محدودیت های ظرفیت برای سطوح فعالیت بودجه بندی شده		برقراری ارتباط با اعضای تیم به شیوه ای محرمانه و منسجم
انجام تحلیل ریسک جامع و تفسیر محرک های ریسک عملکرد		درک تغییر به عنوان یک عنصر حیاتی برای بهبود مستمر
هوش	شناسایی ابزارهای بهبود کیفیت	تشخیص به موقع اهمیت پرداختن به تعارض و نشان دادن توانایی شناسایی راه حل های مناسب
تجاری و عملیات		
اخلاق و ارزش های حرفه ای	درک نیاز به اخلاق حرفه ای در موقعیت های تجاری (به عنوان مثال، محرمانه بودن، شایستگی، صداقت و اعتبار)	ارائه دیدگاهی واضح و مختصر با استفاده از داده های مرتبط
	شناسایی تضادهای اخلاقی مانند تضاد منافع یا موقعیت های مستعد تقلب	شناسایی سطوح عملکرد مطلوب خود و تیم
	درک ضرورت الزامات قانونی و ارتباط با حفظ منافع عمومی	

فراگیران ممکن است بدون اینکه کاملاً ارتباط متقابل بین روابط داده ها و رفتار، مدل های هزینه و درآمد و استراتژی و سود را درک کنند، فارغ التحصیل خواهند شد. مهارت های حسابداری مدیریت می تواند به شناسایی، توسعه و اجرای استراتژی های نوظهور در محیط پویای کسب و کار فعلی کمک کند. در واقع، مفهوم حسابداری مدیریت بسیار گسترده از مفهوم بهای تمام شده است.

هدف اولیه مدرسان در دوره ۳، باید راهنمایی فراگیران برای عملکرد در بالاترین سطح شناختی باشد. در این سطح، آن ها پس از تسلط بر سطوح پایه و کاربردی یادگیری، از **مهارت های تفکر انتقادی درجه یک استفاده** می کنند. تمرکز دوره ۳ باید بر صلاحیت حرفه ای، رفتار و ایجاد آگاهی از پیامدهای تصمیمات حسابداران مدیریت مانند انتخاب تکنیک های حسابداری مدیریت بر رفاه همه طرف ها و اهمیت آن برای عملکرد کارآمد زنجیره تامین جهانی یک شرکت و جامعه باشد. فراگیران باید تشویق شوند تا درباره اینکه آیا تکنیک ها و رویه ها منجر به همسویی استراتژی شرکت با عوامل داخلی و خارجی آن می شوند، فکر کنند.

۳-۴. دوره ۳. حسابداری مدیریت پیشرفته: سطوح مهارت کاربردی تا ماهر

حسابداری مدیریت پیشرفته برای رشته حسابداری در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد حسابداری طراحی شده است، به ویژه برای فراگیرانی که بر موفقیت شغلی بلندمدت به عنوان شرکای تجاری استراتژیک تمرکز دارند. در این دوره، فراگیران **مهارت های تفکر انتقادی** خود را توسعه می دهند (سطح مهارت ماهر)، دانش را به طور گسترده در حوزه حسابداری ادغام می کنند و با سایر حوزه های موضوعی ارتباط برقرار می کنند. آن ها این فرصت را خواهند داشت که در انتهای بالاتر زنجیره ارزش اطلاعات و زنجیره تجزیه و تحلیل قرار گیرند و با انجام تحلیل های پیش بینی و تجویزی، همراه با ایجاد درک خوبی از مزایا و معایب تجزیه و تحلیل تطبیقی، می توانند بینش را به آینده نگری تبدیل کنند. اگر دوره حسابداری مدیریت پیشرفته در دروس آموزشی فراگیران حسابداری گنجانده نشود،

اهداف یادگیری دوره حسابداری مدیریت پیشرفته در جدول (۴) ارائه شده است که فراگیران را قادر می‌سازد تا مهارت های تفکر انتقادی خود را توسعه دهند و به ۱۸ سطح مهارت ماهر ۱۲ سطح مهارت کاربردی از ۳۳ شایستگی چارچوب شایستگی حسابداری مدیریت دست پیدا کنند. همانطور که در جدول ۱ نیز نشان داده شد، فراگیران دوره ۳ در بیش از ۹۰ درصد از شایستگی های چارچوب شایستگی حسابداری مدیریت سطح مهارت ماهر یا کاربردی را کسب کرده اند. اگرچه برخی از موضوعات پیشنهادی برای دوره ۳ برای دوره ۲ نیز مشخص شده است، اما ما پیشنهاد می‌شود که فراگیران در دوره ۳ به سطح بالاتری از مهارت؛ از کاربردی تا مهارتی دست پیدا کنند. پژوهش حاضر، تمرکز بیشتر بر تفکر انتقادی و ارتباط قوی تر با زمینه های تجاری دنیای واقعی را پیشنهاد می‌کند. در پیوست الف منابع پیشنهادی برای دوره ۳ ارائه شده است.

به عنوان مثال، آیا رویه های فوق منجر به مدیریت کارآمد و عملیات زنجیره تامین جهانی شرکت می‌شود؟ چگونه می‌توان به دنبال فرصت ها بود، تهدیدها و نقاط قوت/ضعف را از داده های بزرگ شناسایی کرد، و الگوها یا ساختارهایی را برای ایجاد ارزش برای سازمانی مطابق با استراتژی آن شناسایی کرد؟ دوره ۱ و ۲ بر آماده سازی فراگیران برای درک موقعیت استراتژیک یک شرکت به منظور ایجاد ارزش برای مشتریان و ماندن در رقابت تمرکز دارد. در دوره ۳ از فراگیران خواسته می‌شود تا به سطح مهارت ماهر دست یابند تا درک بهتری داشته باشند که چگونه حسابداری مدیریت ارزشی فراتر از سیستم های برنامه ریزی و بودجه ایجاد می‌کند و چگونه حسابدار مدیریت یک شریک تجاری استراتژیک است. دوره ۳ ممکن است به عنوان یک درس انتخابی (یا در صورت امکان، یک الزام) در سطوح کارشناسی یا کارشناسی ارشد ارائه شود.

جدول (۴). اهداف یادگیری حسابداری مدیریت پیشرفته (دوره ۳)

حوزه اصلی دانش و مهارت	اهداف یادگیری
برنامه ریزی استراتژی و عملکرد	۱. ارزیابی نقاط قوت، ضعف، فرصت ها و تهدیدات پیش روی سازمان ۲. ارزیابی پروژه های غیر عادی (مانند سفارشات ویژه، برون سپاری و بخش های تجاری) ۳. نشان دادن دانش مدل ها و فرآیندهای هزینه یابی مدیریتی برای بهبود پشتیبانی تصمیم گیری فراتر از حسابداری بهای تمام شده ۴. ارزیابی سناریوهای جایگزین با استفاده از تحلیل حساسیت ۵. نشان دادن دانش سیستم های مدیریت ریسک مناسب بر اساس یک چارچوب به طور گسترده شناخته شده (به عنوان مثال، کمیته سازمان های حامی کمیسیون تردوی^{۱۱}) ۶. پیش بینی عدم قطعیت محیطی با استفاده از تحلیل حساسیت ۷. ارزیابی و/یا اجرای استراتژی های تامین مالی خاص (مانند منابع مالی و استفاده کوتاه مدت یا بلندمدت از وجه نقد مازاد) ۸. توسعه یک فرآیند اندازه گیری عملکرد همسو با گزارش دهی و کنترل فرآیند تعیین هدف استراتژیک کلی
گزارشگری و کنترل	۱. ارزیابی ریسک کنترل داخلی با استفاده از چارچوب هایی مانند کوزو^{۱۲} ۲. ارزیابی کارایی و اثربخشی فرآیندهای حسابداری و ارائه توصیه هایی برای بهینه سازی آنها ۳. تجزیه و تحلیل تأثیر تغییر استانداردهای حسابداری بر صورت های مالی ۴. نشان دادن دانش فرآیندهای حسابداری هزینه و سیستم های مناسب برای گزارشگری مالی صنعت مربوطه ۵. طراحی سیستمی از نسبت های مالی و سایر شاخص های عملکرد مناسب برای یک وضعیت مالی خاص ۶. جمع آوری داده ها و درک رابطه برنامه های مالیاتی مختلف با یکدیگر ۷. درک عناصر گزارشگری پایداری

¹¹Committee of Sponsoring Organizations (coso)

¹² coso

فناوری و تجزیه و تحلیل	۱. مدیریت مازول دفتر کل (به عنوان مثال، نمودار حساب‌ها، ثبت های دفتر روزنامه، و تراز آزمایشی)
	۲. به اشتراک گذاری خطاها و ضعف‌های احتمالی داده‌ها
	۳. استفاده از ابزارهای گزارش دهی تخصصی (مانند زبان گزارش دهی تجاری توسعه پذیر ^{۱۳} و تفسیر نتایج)
	۴. ارزیابی گزینه‌های تجسم داده‌ها و انتخاب بهترین رویکرد ارائه برای مخاطب مورد نظر
هوش تجاری و عملیات	۱. درک صنعت بر اساس تجربه کاری محدود یا قرار گرفتن در معرض گزارش‌های رسانه‌های تجاری
	۲. درک رویکردهای بهبود کیفیت (ناب، شش سیگما، مدیریت کیفیت جامع ^{۱۴})
	۳. شرکت در تیم‌ها با استفاده از ابزارهای مدیریت پروژه (مانند نمودارهای گانت و مسیرهای بحرانی) و رویکردها (مانند آبشار، چابک و اسکرام)
رهبری	۱. شناختن تفاوت‌ها در سبک‌های ارتباطی دیگران و تنظیم سبک‌های ارتباطی خود در حد مناسب
	۲. شناسایی نقاط قوت و زمینه‌های رشد اعضای تیم
	۳. تشخیص اهمیت کار برای دستیابی به اهداف تیم
	۴. شرکت در ابتکارات تغییر و با مربیگری با همدلی و صبر، پذیرش تغییر را تشویق کردن
	۵. نشان دادن توانایی مقابله موثر با موقعیت‌های دشوار با پرسیدن سؤالات روشن، جستجوی راه‌حل‌ها و تعیین مرزها برای همه طرف‌ها
	۶. استفاده از رویکردی درایت و خلاقانه برای حل مشکلات و رسیدن به اجماع در جایی که همه طرف‌ها احساس می‌کنند یک پیروزی به دست آمده است
	۷. مصاحبه و انتخاب موثر اعضای تیم، هماهنگ کردن مهارت‌ها با مسئولیت‌ها و تکالیف
اخلاق و ارزش‌های حرفه ای	۱. تشخیص تعارضات اخلاقی بالقوه در مسئولیت فرد بر اساس راهنمایی‌های سازمانی و/یا حرفه ای
	۲. کمک به شناسایی و حل و فصل موقعیت‌های تجاری که شامل معضلات اخلاقی هستند (مانند اهداف فروش، غرامت تشویقی، و هزینه‌های سرگرمی سفر)
	۳. شناسایی تعارضات قانونی و مقرراتی

زمینه ای هوش تجاری و عملیات پوشش داده شده است. بنابراین، این سه دامنه در ستون‌های جداول جدول نمایش داده نمی‌شوند. در سه ستون دیگر مخصوص حوزه، زیرمجموعه موضوعاتی ارائه شده است که به فراگیران کمک می‌کند تا مهارت های خاصی در حوزه های گزارش دهی و کنترل، فناوری و تجزیه و تحلیل و رهبری کسب کنند. به طور کلی، بدیهی است که موضوعات تحت پوشش، فراگیران حسابداری مدیریت را ملزم به ادغام دانش از سایر حوزه‌های موضوعی به منظور ایفای نقش یک شریک تجاری استراتژیک مؤثر می‌کند.

همانطور که در جداول (۵) نشان داده شده است، بسیاری از موضوعات مشابه در هر سه دوره ذکر شده است. اگرچه ممکن است در نگاه اول به نظر برسد که همپوشانی دارند، اما سطح مهارت با هر دوره افزایش می‌یابد. به عنوان مثال،

دوره ۳ باید شامل اتخاذ رویکردی مبتنی بر مورد همراه با کتاب درسی باشد تا دانشجویان یا فراگیران حسابداری بتوانند دانش خود را که در سایر دروس حسابداری و دروس غیرحسابداری به دست آورده اند ادغام کنند. یکی از رویکردهای ممکن این است که دوره آموزشی با دیدی کلان از راهبردهای فراگیر و حوزه‌های اخلاقی آغاز شود. سپس دوره به یک نمای کوچک منتقل می‌شود که از تکنیک‌های حسابداری مدیریت یا موضوعات فهرست شده استفاده می‌کند. در جدول (۵) موضوعات رایج با شش حوزه چارچوب شایستگی حسابداری مدیریت برای دوره‌های حسابداری مدیریت متوسط و پیشرفته ارائه شده است. چندین نکته مهم در جدول (۵) برجسته می‌شود که ابتدا، همه موضوعات با حوزه فراگیر برنامه ریزی و عملکرد استراتژیک، حوزه اخلاق و ارزش‌های حرفه ای و حوزه

¹³ eXtensible Business Reporting Language (XBRL)

¹⁴ Total Quality Management (TQM)

مبحث تصمیمات سرمایه گذاری در هر سه دوره گنجانده شده است، از پایه تا کاربردی تا سطوح مهارتی ماهر. در سطح پایه، فراگیران در دوره اول با بودجه ریزی سرمایه ای شامل هدف و تعاریف آن و روش های رایج مانند ارزش فعلی خالص، دوره بازپرداخت، نرخ بازده داخلی و نرخ بازده حسابداری آشنا می شوند. محاسبات مورد نیاز برای هر روش آموزش داده می شود که به استفاده از آن ها برای تصمیم گیری اولیه ختم می شود. در این سطح، ورودی ها به فراگیران داده می شود و محاسبات پیچیدگی کمتری دارند. تمرکز بر یادگیری مفاهیم و الزامات محاسباتی اساسی است. در مرحله بعد، آن ها در دوره دوم از این دانش پایه برای شناسایی و ارزیابی جریان های ورودی و خروجی مرتبط، تولید محاسبات پیچیده تر و ارزیابی نتایج در بافت موجودیت و محیط آن استفاده خواهند کرد. فراگیران یاد خواهند گرفت که تضادهای بین روش ها را ارزیابی کنند، عوارض مربوط به حسابداری تعهدی و ارزیابی عملکرد را تطبیق دهند و در نهایت ارتباط تصمیم را با برنامه استراتژیک گسترده تر واحد مورد بررسی قرار دهند. در نهایت، دوره سوم فراگیران را تشویق می کند تا شهود و قضاوت خود را نشان دهند. **تفاوت عمده در این سطح، تفکر انتقادی**

مورد نیاز در هر مرحله از فرآیند است. فراگیران یاد می گیرند که طیف وسیعی از ورودی ها را با تخمین ها و افق های زمانی نامشخص تجزیه و تحلیل کنند، عوامل محیطی بیرونی را تحقیق کنند، ملاحظات اخلاقی را ارزیابی کنند و تأثیرات آن را بر استراتژی تجاری کلی یک شرکت پیش بینی کنند. ادغام این عوامل با دانش فراگیران از سایر گرایش های حسابداری و تجارت باید یک محیط واقعی را شبیه سازی کند. به طور خلاصه، جدول (۱) سطوح مهارتی را نشان می دهد که فراگیران در دوره ۳ در ۳۳ شایستگی چارچوب شایستگی حسابداری مدیریت به دست آورده اند و جدول (۵) موضوعات یا تکنیک ها را به شش حوزه چارچوب شایستگی حسابداری مدیریت مرتبط می کند. همچنین، در پیوست الف پژوهش حاضر، موارد منابع پیشنهادی برای دوره ۳ ارائه شده است که می تواند به چندین کتاب درسی حسابداری مدیریت مرتبط شود. بنابراین، جدول (۱)، جدول (۵) و پیوست الف راهنمایی های بیشتری را ارائه می کند که چگونه این دوره واقعاً فراگیران را قادر می سازد تا دانش خود را یکپارچه کنند و از تکنیک های حسابداری مدیریت برای رهبری تغییرات سازنده در یک شرکت استفاده کنند.

جدول (۵). موضوعات پیشنهادی برای دوره های ۲ و ۳ مرتبط با شش حوزه دانش چارچوب شایستگی حسابداری مدیریت

الف: مباحث حسابداری مدیریت متوسط (دوره ۲)			
همه موضوعات در سه حوزه زیر اعمال می شود: برنامه ریزی استراتژیک و عملکرد، هوش تجاری و گزارشگری و اخلاق و ارزش های حرفه ای	حوزه گزارشگری و کنترل	حوزه فناوری و تجزیه و تحلیل	حوزه رهبری
حسابدار مدیریت به عنوان شریک تجاری استراتژیک			x
مقدمه ای بر شرایط و رفتار هزینه		x	
هزینه - حجم - تجزیه و تحلیل سود		x	
هزینه یابی شغل	x		
هزینه یابی فرآیند	x		
هزینه یابی بر اساس فعالیت و مدیریت بر اساس فعالیت	x		
کارشناسی ارشد بودجه و حسابداری مسئولیت اجتماعی		x	
بودجه های انعطاف پذیر، تغییرات هزینه مستقیم، و کنترل مدیریت	x	x	
بودجه های انعطاف پذیر، تغییرات هزینه های سربار، و کنترل مدیریت	x	x	
بهای تمام شده موجودی و تجزیه و تحلیل ظرفیت	x		
پیش بینی هزینه ها		x	x
تفکر تحلیلی داده ها و فرصت های تولید درآمد		x	x

×	×	تصمیم‌گیری و اطلاعات مربوطه
	×	تخصیص هزینه: محصولات مشترک و محصولات جانبی
	×	استراتژی، رویکرد ارزیابی متوازن، و تحلیل سودآوری استراتژیک
	×	تخصیص هزینه های بخش پشتیبانی، هزینه های مشترک، و درآمد
×	×	زنجیره ارزش و تجزیه و تحلیل زنجیره تامین و عوامل کلیدی موفقیت
×	×	مدیریت درآمد در یک شرکت با استفاده از تجزیه و تحلیل داده‌های بزرگ

ب: مباحث حسابداری مدیریت پیشرفته (دوره ۳)

همه موضوعات در سه حوزه زیر اعمال می شود: برنامه ریزی استراتژیک و عملکرد، هوش تجاری و گزارشگری و اخلاق و ارزش‌های حرفه ای	حوزه گزارشگری و کنترل	حوزه فناوری و تجزیه و تحلیل	حوزه رهبری
تصمیمات قیمت گذاری و مدیریت هزینه - مرتبط با استراتژی سازمان	×	×	×
روش‌های تخصیص درآمد، تجزیه و تحلیل سودآوری مشتری و تجزیه و تحلیل ریسک فروش		×	×
خرابی، دوباره کاری و ضایعات - تأثیرگذاری بر هزینه‌های موجودی و استراتژی قیمت گذاری	×		
رویکرد ارزیابی متوازن: کیفیت و زمان			×
مدیریت موجودی: روش های هزینه یابی ساده و به هنگام	×		
بودجه بندی سرمایه و تجزیه و تحلیل بهای تمام شده		×	×
سیستم های کنترل مدیریت: قیمت گذاری انتقال و ملاحظات چند ملیتی	×	×	×
اندازه گیری عملکرد، جبران خسارت و ملاحظات چند ملیتی		×	×
مبانی علوم داده و حسابداری مدیریت		×	×

*** در پژوهش حاضر، منبع درسی خاصی پیشنهاد نمی‌شود، اما موضوعات ارائه شده در جدول (۵) با عمق و وسعت مناسب در کتاب درسی دتار و راجان (۲۰۲۰) برای دوره های ۲ و ۳ ارائه شده است. موضوعات پوشش داده شده در فصل های ۱ تا ۱۳ در عمق و وسعت مناسب برای دوره میانه حسابداری مدیریت است و موضوعات تحت پوشش در فصل های ۱۴ تا ۲۴ در عمق و وسعت مناسب برای دوره حسابداری مدیریت پیشرفته است.

مدیریت را کاهش یا حذف کنند. مدرسان به جای تجویز برنامه‌های درسی برای هر نوع گروه حسابداری، پیشنهاد می‌شود از جدول (۱) در این پژوهش شروع کنند. مدرسان می‌توانند از جدول (۱) برای تعیین سطح مهارت مورد نظر در هر دوره بر اساس شایستگی و حوزه دانش استفاده کنند. با تعیین نیازهای ذینفعان برای دانشگاه خاص، برنامه حسابداری و فراگیران، مدرسان می‌توانند دوره‌های مورد نیاز برای برآورده کردن سطح مهارت مورد نیاز را مشخص کنند. به عنوان مثال، اگر ذینفعان به فراگیرانی با مهارت در

۴-۴. چالش‌های اجرای آموزش حسابداری مدیریت ۳ دوره ای

آموزش حسابداری مدیریت ۳ دوره ای با محدودیت‌های طراحی برنامه درسی و منابع اساتید و چالش‌های تحمیل‌شده با اضافه شدن موضوع مهم تجزیه و تحلیل داده‌ها روبرو است و این مسئله از اهمیت برخوردار است. با این حال، کوه فکری مدرسان حسابداری است که با انتخاب تدریس محتوا در جای دیگر، تعداد دوره‌های حسابداری

تصمیم‌گیری‌های سرمایه‌گذاری، مدیریت ریسک سازمانی و امور مالی شرکت نیاز دارند، آنگاه توالی سه دوره کامل به فراگیران اجازه می‌دهد تا به این مهارت‌های یکپارچه دست یابند. از سوی دیگر، اگر این سطوح مهارتی ماهر یا کاربردی برای شایستگی‌های خاص به آن اندازه حیاتی نباشد، ممکن است یک توالی دو دوره ای مورد نیاز کافی باشد. علاوه بر این، مدرسانی که بیشتر به حسابداران سطح ابتدایی توجه دارند، می‌توانند از چک لیست لاوسون و همکاران (۲۰۲۲) (برای انجام ارزیابی برنامه درسی شایستگی‌های حسابداری مدیریت ویژه سال اول حرفه ای استفاده کنند.

در مرحله بعد ممکن است، مدرسان ساختار دوره‌های خود را بر اساس اهداف یادگیری، همانطور که در جداول ۲، ۳ و ۴ به ترتیب برای سه دوره ارائه شده است، آغاز کنند. سپس جدول (۵) موضوعاتی را که باید بر اساس دامنه در دوره‌های ۲ و ۳ پوشش داده شوند را مشخص می‌کند. در نهایت، برای موسسات آموزشی که تشخیص می‌دهند که آموزش سه دوره حسابداری مدیریت مناسب و امکان پذیر است، منابع ارائه شده در ضمیمه الف، کمک زیادی به اجرای آن می‌کند.

۵. نتیجه گیری

هدف آموزش حرفه حسابداری از تربیت نیروی انسانی آگاه به اعداد و رقم، استانداردهای حسابداری، روش‌ها، قوانین و مقررات نیست، بلکه هدف، تربیت فراگیرانی با درجات بالاتری از دانش و مهارت کاربردی است، تا بتواند نیازهای بازار، دنیای صنعت و تقاضای جامعه برای نیروی کار را به خوبی برآورده سازد. حرفه حسابداری در تقاطع پیشرفت

های نمایی در امور مالی، فناوری و اطلاعات قرار دارد، جایی که هر حسابداری از آن خواسته می‌شود تا دانش و مهارت‌های حسابداری مدیریت را به عنوان شرکای تجاری استراتژیک به کار گیرد. علاوه بر حوزه‌های حسابداری مانند حسابرسی، مالیات و گزارشگری مالی، صلاحیت‌های حسابداری مدیریت برای حسابداران برای افزودن ارزش به سازمان‌ها اهمیت فزاینده ای پیدا می‌کند. در پژوهش حاضر، استدلال شد که برنامه درسی مدل تکامل یافته حسابداران رسمی یک شکاف اساسی در دانش حسابداری مورد نیاز برای فراگیران این حرفه، صرف نظر از سطح موقعیت یا زمینه کاری، باقی می‌گذارد. از این رو، هدف این پژوهش، ارائه یک مدل سه دوره ای مبتنی بر چارچوب شایستگی حسابداری مدیریت به روز شده طبق چارچوب موسسه حسابداران مدیریت است. بنابراین یک الگوی آموزشی سه دوره ای آموزش حسابداری مدیریت بر اساس رویکرد چارچوب شایستگی های حسابداران مدیریت موسسه حسابداران مدیریت (۲۰۱۹)، ارائه شد که بر اساس سطح مهارت شناختی، دوره، شایستگی و حوزه دانش طبقه بندی شده است.

در جدول (۶) موارد مهم شش حوزه دانش و مهارت در سه سطح پایه، کاربردی و پیشرفته به صورت مقایسه ای ارائه شده است. این مقایسه نشان می‌دهد که پیشرفت در هر یک از این حوزه‌ها نیازمند یک چارچوب آموزشی جامع است که به تدریج مهارت‌ها را از سطح پایه به سطوح کاربردی و پیشرفته ارتقا می‌دهد. این موضوع برای حسابداران مدیریت که به عنوان شرکای استراتژیک در تصمیم‌گیری‌ها عمل می‌کنند، حیاتی است.

جدول (۶). مقایسه دانش و مهارت در سه سطح

حوزه اصلی دانش و مهارت	سطح پایه	سطح کاربردی	سطح پیشرفته
۱ برنامه ریزی استراتژیک و عملکرد	شناخت مفاهیم و اصول برنامه‌ریزی استراتژیک	توانایی تجزیه و تحلیل محیط داخلی و خارجی سازمان	طراحی و پیاده‌سازی استراتژی‌های سازمانی
	آشنایی با مراحل برنامه‌ریزی	توانایی تعیین اهداف و اولویت‌ها	ارزیابی و بهبود مستمر استراتژی‌ها
	درک اهمیت برنامه‌ریزی	توانایی تخصیص منابع به اهداف	رهبری فرآیند برنامه‌ریزی استراتژیک
	استراتژیک در موفقیت سازمان	استراتژیک	استراتژیک

۲	گزارشگری و کنترل	یادگیری اصول گزارشگری مالی	توانایی تهیه و تحلیل گزارشهای مالی و غیرمالی	طراحی و پیاده سازی سیستمهای کنترل داخلی
		آشنایی با انواع گزارشها	توانایی تجزیه و تحلیل عملکرد سازمانی	بهبود فرآیندهای گزارشگری و کنترل
		درک مفهوم کنترل داخلی	توانایی ارزیابی و تحلیل دادهها	توسعه و پیاده سازی معیارهای کلیدی عملکرد
۳	فناوری و تحلیل	شناخت ابزارها و فناوریهای اطلاعاتی	استفاده از نرم افزارهای تحلیلی	طراحی و پیاده سازی سیستمهای اطلاعاتی مدیریتی
		آشنایی با دادههای پایه	توانایی تجزیه و تحلیل دادههای پیچیده	نوآوری در استفاده از فناوریهای نوین
		درک اهمیت فناوری در تصمیم گیری	توانایی تحلیل دادههای بزرگ ^{۱۵}	پیش بینی روندهای بازار با استفاده از دادهها
۴	هوش تجاری و عملیات	شناخت مفاهیم و اصول هوش تجاری	توانایی تجزیه و تحلیل دادههای عملیاتی	طراحی و پیاده سازی سیستمهای هوش تجاری
		آشنایی با ابزارهای هوش تجاری	توانایی استفاده از ابزارهای تجزیه و تحلیل	بهبود سازی فرآیندهای عملیاتی
		درک اهمیت تصمیم گیری مبتنی بر داده	توانایی توسعه استراتژیهای مبتنی بر داده	رهبری پروژههای هوش تجاری
۵	رهبری	شناخت سبکهای مختلف رهبری	توانایی مدیریت تیمهای کوچک	توسعه مهارت های رهبری تحول ساز
		آشنایی با اصول ارتباط مؤثر	توانایی حل تعارضات در تیم	رهبری تغییرات سازمانی
		درک اهمیت انگیزش در رهبری	توسعه فرهنگ سازمانی مثبت	مشاوره و مربی گری برای رهبران آینده
۶	اخلاق و ارزش های حرفه ای	شناخت اصول اخلاقی در کسب و کار	توانایی شناسایی چالش های اخلاقی	توسعه سیاست های اخلاقی در سازمان
		آشنایی با ارزش های سازمانی	توانایی مدیریت تضاد منافع	رهبری با الگوی اخلاقی
		درک اهمیت مسئولیت پذیری اجتماعی	تحلیل تأثیرات اجتماعی تصمیمات کسب و کار	ایجاد فرهنگ مسئولیت

نتایج پژوهش حاضر با پژوهش بابا جانی و همکاران (۱۳۹۷) همسو است، زیرا آنان نیز به این موضوع پرداختند که حسابداران مدیریت در فرآیند جهانی شدن و رقابت شرکت ها، باید آگاهانه و هوشمندانه آمادگی لازم را برای ارائه خدمات مورد نیاز مدیران قراهم نمایند، و برای بهبود آینده حسابداری مدیریت باید تلاش مضاعف نمود. همچنین پژوهش حاضر با تحقیق، طبیبی راد و همکاران (۱۴۰۰) و غفاری و خوزین (۱۳۹۹) همسو است، زیرا آنان نیز با بررسی تأثیر آموزش حسابداری مدیریت به شیوه

شبیه سازی ایفای نقش، بر یادگیری و یادداری دانشجویان و بررسی تأثیر متن مبتنی بر نگاره های مفهومی در یادگیری حسابداری مدیریت به دنبال افزایش مهارت های مورد نیاز حسابداران مدیریت در عصر یکپارچه جهانی بودند. پیشنهاد می شود که دانشگاه ها و مؤسسات آموزشی طراحی و اجرای برنامه های آموزشی متناسب با این حوزه ها و سطوح دانش را مورد توجه قرار دهند. از مدرسان حسابداری مدیریت انتظار می رود که از راهنمایی های موسسه حسابداران رسمی آمریکا و موسسه حسابداران مدیریت در

باباجانی، جعفر، برزیده، فرح و خنکا، عبدالخالق. (۱۳۹۷). آینده پژوهی حسابداری مدیریت: از منظر علم و فناوری اطلاعات. حسابداری مدیریت، ۱۱(۳۸)، ۱۲۷-۱۳۸.

رهنمای رودپشتی، فریدون، سبزی پور، فرشاد و صیادی سومار، علی. (۱۴۰۱). آزمون مدل اقتضایی مراحل تکامل حسابداری مدیریت: رویکرد ماتریس اهمیت- عملکرد، تحقیقات حسابداری و حسابرسی، ۱۴(۵۶)، ۵-۳۰.

طبیعی راد، وحید، دیانتی دیلمی، زهرا، غلامی جمکرانی، رضا، بختیاری، ابوالفضل و عباسیان، حسین. (۱۴۰۰). تأثیر آموزش حسابداری مدیریت به شیوه شبیه سازی ایفای نقش، بر یادگیری و یادداری دانشجویان. حسابداری مدیریت، ۱۴(۴۹)، ۱۱۱-۱۲۴.

غفاری، سمیه و خوزین علی. (۱۳۹۹). بررسی تاثیر متن مبتنی بر نگاره های مفهومی در یادگیری حسابداری مدیریت. حسابداری مدیریت، ۱۳(۴۵)، ۱۳۱-۱۴۰.

References

- American Accounting Association (AAA) Council. (2021). *Comment Letter to Addressed to the Leadership of the AICPA, NASBA, State Boards of Accountancy, State CPA Societies, and Accounting Academic Program. Lakewood Ranch, FL: AAA Council.*
- American Accounting Association (AAA) Education Committee. (2021). *Comment Letter. Lakewood Ranch, FL: AAA Education Committee.*
- American Institute of Certified Public Accountants (AICPA). (2017). *Trends Report (2017).*
- American Institute of Certified Public Accountants (AICPA). 2019a. *The Supply of Accounting Graduates and the Demand for Public Accounting Recruits. New York, NY: AICPA.*
- American Institute of Certified Public Accountants (AICPA). (2019b). *Trends Report (2019).*

حین ارزیابی مجدد برنامه های درسی حسابداری مدیریت برای خدمت به منافع عمومی استفاده کنند. یک رویکرد کل نگر برای بازنگری برنامه درسی باید به تدریس مؤثرتر و نتایج یادگیری بهتر منجر شود. همچنین از مدرسان انتظار می رود که که آموزش را بر اساس مدل سه دوره ای که ارائه کرده شده است، شروع کنند و ارزش اتصال چارچوب شایستگی حسابداری مدیریت را به این مدل به طور جدی در نظر بگیرند. پذیرش این مدل سه دوره ای بر نقش حیاتی حسابداری مدیریت در برنامه درسی تاکید می کند، ادغام دانش و مهارت ها را در میان حوزه های حسابداری و غیرحسابداری برجسته می کند و فراگیران را برای دستیابی به مهارت های تفکر مرتبه بالاتر مانند تفکر انتقادی به چالش می کشد. پژوهش های آتی می توانند به بررسی تأثیر فناوری های نوین بر حسابداری مدیریت و چگونگی تغییر نیازهای مهارتی بپردازند. همچنین، انجام مطالعات مقایسه ای بین کشورهای مختلف در زمینه مهارت های حسابداری مدیریت می تواند به شناسایی بهترین شیوه ها و الگوهای آموزشی کمک کند. در نهایت پژوهش های آتی در مورد نیازهای واقعی بازار کار و مهارت های مورد نیاز حسابداران مدیریت می تواند به بهبود برنامه های آموزشی و حرفه ای کمک کند.

از محدودیت های این پژوهش می توان به این موارد اشاره کرد؛ الف) تاریخ انجام تحقیق: این تحقیق در سال ۱۴۰۳ انجام شده است و با توجه به تغییرات سریع عصر حاضر، ممکن است در سال های آتی نیاز به به روزرسانی و بازنگری داشته باشد، ب) دسترسی به اطلاعات بروز: دسترسی به اطلاعات لازم برای تحلیل کامل و جامع محدود بوده که می تواند بر کیفیت نتایج تأثیر بگذارد، ت) تغییرات فناوری: با توجه به پیشرفت های سریع فناوری، نتایج این تحقیق ممکن است در سال های آتی نیاز به ارزیابی مجدد داشته باشند و ث) چالش های فرهنگی و سازمانی: ممکن است چالش های فرهنگی و سازمانی در برخی مؤسسات آموزشی مانع از پذیرش و اجرای الگوی پیشنهادی شوند.

منابع و ماخذ

- application of the balanced scorecard. Institute of Management Accountants.
- Brands, K. (2020). Data analytics for management accountants. *Strategic Finance* (November).
- Brewer, P. C. (2000). *An approach to organizing a management accounting curriculum. Issues in accounting education*, 15(2), 211-235.
- Brown-Liburd, H., Issa, H., & Lombardi, D. (2015). Behavioral implications of Big Data's impact on audit judgment and decision making and future research directions. *Accounting horizons*, 29(2), 451-468.
- Busaba, W., N. B. Youssef, and S. A. Khan. (2020). Transfer Pricing at Cameco Corporation. Product W14368-PDF-ENG. Boston, MA: Harvard Business School Publishing.
- Caglio, A., & Ditillo, A. (2021). Reviewing interorganizational management accounting and control literature: A new look. *Journal of Management Accounting Research*, 33(1), 149-169.
- Chartered Global Management Accountant (CGMA). (2019). CGMA competency framework: 2019 update.
- Chaudhry, N. I., & Amir, M. (2020). From institutional pressure to the sustainable development of firm: Role of environmental management accounting implementation and environmental proactivity. *Business Strategy and the Environment*, 29(8), 3542-3554.
- CHEN Tien Yiu, T. (2017). Have improvements been made to accounting pedagogy in the new millennium: A guide for accounting academics. *Journal of Accounting and Finance*.
- Chenhall, R. H., and D. Smith. (2011). A review of Australian management accounting research: 1980-2009. *Accounting & Finance* 51 (1): 173-206.
- American Institute of Certified Public Accountants (AICPA) and National Association of State Boards of Accountancy (NASBA). (2021a). CPA evolution model curriculum.
- American Institute of Certified Public Accountants (AICPA) and National Association of State Boards of Accountancy (NASBA). (2021b). CPA evolution: New CPA licensure model.
- Appelbaum, D., Kogan, A., Vasarhelyi, M., & Yan, Z. (2017). Impact of business analytics and enterprise systems on managerial accounting. *International journal of accounting information systems*, 25, 29-44.
- Autor, D. (2014). Polanyi's paradox and the shape of employment growth. National Bureau of Economic Research (Working paper).
- Autor, D. H. (2015). Why are there still so many jobs? The history and future of workplace automation. *Journal of economic perspectives*, 29(3), 3-30.
- Baptiste, J. (2018). Why artificial intelligence is the future of accounting. *Forbes* (January).
- Bilmes, L. (2015). Kalamazoo Zoo. Product KS1126-PDF-ENG. Boston, MA: Harvard Business School Publishing.
- Blocher, E. J. (2009). Teaching cost management: A strategic emphasis. *Issues in Accounting Education*, 24(1), 1-12.
- Bloom, B. S. (1956). *Taxonomy of Educational Objectives, Handbook: The Cognitive Domain*. New York, NY: David McKay.
- Bloomfield, R. J. (2015). Rethinking managerial reporting. *Journal of Management Accounting Research*, 27(1), 139-150.
- Bowlin, W. (2013). Performance measurement at Great Persons, Inc.: An

- Frey, C. B., and M. A. Osborne. (2013). *The Future of Employment: How Susceptible Are Jobs to Computerisation?* Oxford, U.K.: Oxford Martin School.
- Fullerton, R., Gunnell, S. F., Scientific, T., & Murray, R. C. (2013). *Autoliv, Inc.: Using lean practices to improve the A/P reconciliation process.*
- Gerschberger, M., and I. Manuj. (2018). *Farmco: The complexity of evaluating suppliers.* Council of Supply Chain Management Professionals Cases.
- Harlan, N. E., and W. Rotch. (2003). *Birch Paper Co. Product 158001-PDF-ENG.* Boston, MA: Harvard Business School Publishing.
- Institute of Management Accountants (IMA). (2006a). *Accounting for the Lean Enterprise.* Statement of Management Accounting. Montvale, NJ: IMA.
- Institute of Management Accountants (IMA). (2006b). *Lean Enterprise Fundamentals.* Statement of Management Accounting. Montvale, NJ: IMA.
- Institute of Management Accountants (IMA). (2008a). *Definition of Management Accounting.* Statement of Management Accounting. Montvale, NJ: IMA.
- Institute of Management Accountants (IMA). (2008b). *Managing the Total Costs of Global Supply Chains.* Statement of Management Accounting. Montvale, NJ: IMA.
- Institute of Management Accountants (IMA). (2014a). *The Conceptual Framework for Managerial Costing.* Statement of Management Accounting. Montvale, NJ: IMA.
- Institute of Management Accountants (IMA). (2014b). *Values and Ethics: From Inception to Practice.* Statement of Management Accounting. Montvale, NJ: IMA.
- Institute of Management Accountants (IMA). (2017). *IMA Statement of Ethical*
- Clark, M. T., Simard, J. J., Taylor, A., & Rohde, B. (2012). *The airplane game: Lean accounting takes flight.* *Management Accounting Quarterly*, 14(1), 1.
- Cokins, G. (2014). *Top 7 trends in management accounting, part 2.* *Strategic Finance* 96 (1): 41–47.
- Cools, M., K. Stouthuysen, and A. Van den Abbeele. (2017). *Management control for stimulating different types of creativity: The role of budgets.* *Journal of Management Accounting Research* 29 (3): 1–21.
- Cooper, P. (2006). *Adapting management accounting knowledge needs to functional and economic change.* *Accounting Education: an international journal*, 15(3), 287–300.
- Coyne, J. G., Coyne, E. M., & Walker, K. B. (2016). *A model to update accounting curricula for emerging technologies.* *Journal of Emerging Technologies in Accounting*, 13(1), 161–169.
- Datar, S. M., & Rajan, M. V. (2021). *Hornigren's cost accounting: a managerial emphasis.* Pearson.
- Deloitte. (2018). *The robots are ready. Are you? Untapped advantage in your digital workforce.*
- Endenich, C., & Trapp, R. (2020). *Ethical implications of management accounting and control: A systematic review of the contributions from the Journal of Business Ethics.* *Journal of business ethics*, 163(2), 309–328.
- Evianti, D., Rachman, R., Imaningati, S., & Yusuf, M. (2024). *The Important Role of Management Accounting in Optimizing Cost Control and Improving Profitability in the Service Sector.* *Nomico*, 1(4), 105–116.
- Fredin, A. J., & Venkatesh, R. (2012). *ChillOut's standard costing system: Is it working for them?* *Journal of Business Cases and Applications*, 6, 1.

- ENG. Boston, MA: Harvard Business School Publishing.
- Kaplan, R. S., and D. P. Norton. (2000). *Planning and Budgeting (Linking Operational Control Processes to Strategy)*. Product 1622BC-PDF-ENG. Boston, MA: Harvard Business School Publishing.
- Kaplan, R. S., and D. P. Norton. (2001). *Wells Fargo Online Financial Services (A)*. Product 198146-PDF-ENG. Boston, MA: Harvard Business School Publishing.
- Kaplan, R. S., and D. P. Norton. (2005). *Balanced Scorecard: Measures That Drive Performance* Product R0507Q-PDF-ENG. Boston, MA: Harvard Business School Publishing.
- Krahel, J. P., & Titera, W. R. (2015). Consequences of big data and formalization on accounting and auditing standards. *Accounting Horizons*, 29(2), 409-422.
- Langfield- Smith, K. (2008). *Strategic management accounting: how far have we come in 25 years?* *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 21(2), 204-228.
- Raef Lawson, C. M. A., & CSCA, C. (2018). *NEW IMPERATIVES*. *Strategic Finance*, 100(2), 40-45.
- Lawson, R. A., and R. Venkatesh. (2021). *IMA briefing: Concerns for the CPA evolution model*.
- Lawson, R., T. Hatch, and D. Desroches. (2019). *The impact of Big Data on finance now and in the future*.
- Lawson, R. A., Blocher, E. J., Brewer, P. C., Morris, J. T., Stocks, K. D., Sorensen, J. E., ... & Wouters, M. J. (2015). *Thoughts on competency integration in accounting education*. *Issues in Accounting Education*, 30(3), 149-171.
- Ma, N. L., K. L. Chee, and Z. W. Zheng. 2016. *Data Analytics at Alexandra Health System: A New Journey in the Healthcare Industry*. Product SMU150-PDF-ENG. Professional Practice. Statement of Management Accounting. Montvale, NJ: IMA.
- Institute of Management Accountants (IMA). (2019). *IMA Management Accounting Competency Framework*. Statement of Management Accounting. Montvale, NJ: IMA.
- Institute of Management Accountants (IMA). (2021). *Essential Management Accounting Competencies for All Entry-Level Accountants*. Statement of Management Accounting. Montvale, NJ: IMA.
- Institute of Management Accountants (IMA) and Association of Chartered Certified Accountants (ACCA). (2013). *Big Data: Its Power and Perils*. London, U.K.: ACCA.
- International Accounting Education Standards Board (IAESB) and International Federation of Accountants (IFAC). (2019). *Implementation guidance: Developing professional accountants in business (PAIBs) for the strategic business partner's role*.
- International Federation of Accountants (IFAC) (1998). *International Management Accounting Practice Statement: Management Accounting Concepts*. New York, NY: IFAC.
- International Federation of Accountants (IFAC). (2009). *Evaluating and improving costing in organizations*. International good practice guidance.
- Jonick, C., & Schneider, J. E. (2019). *Tracking manufacturing costs on a continuous flow of identical products*. Institute of Management Accountants.
- Kaplan, R. S., and D. P. Norton. (1996). *Appendix: Building A Balanced Scorecard*. Product 1825BC-PDF-

- profession?. *Journal of information systems*, 31(3), 63-79.
- Robert Half. 2022. 2022 demand for skilled talent.
- Roozen, F., Steens, H. B. A., & Spoor, L. L. (2019). *Technology: Transforming the finance function and the competencies management accountants need. Management Accounting Quarterly*, 2019(Fall), 1-14.
- Samuel, S. (2015). CCA: A new pathway for accounting majors. *Strategic Finance Magazine*, 97(2), 32-39.
- Siegel, G., Sorensen, J. E., Klammer, T., & Richtermeyer, S. B. (2010). *The ongoing preparation gap in management accounting education: A guide for change. Management Accounting Quarterly*, 11(4), 29.
- Simons, R. (2016). *Strategy Execution Module 1: Managing Organizational Testing*. Boston, MA: Harvard Business School Press.
- Simons, R., and I. A. Reinbergs. (2017). *Vyaderm Pharmaceuticals: The EVA Decision. Product 101019-PDF-ENG*. Boston, MA: Harvard Business School Publishing.
- Sledgianowski, D., Gomaa, M., & Tan, C. (2017). *Toward integration of Big Data, technology and information systems competencies into the accounting curriculum. Journal of Accounting Education*, 38, 81-93.
- Smith, D., & Driscoll, T. (2017). *Partnering with data scientists for management accounting success: management accountants have the opportunity to drive value creation by working with industry experts to integrate data science. Strategic Finance*, 98(11), 70-72.
- Susskind, D. (2020). *AWorldWithoutWork: Technology, Automation and HowWe Should Respond*. New York, NY:Metropolitan Books.
- Boston, MA: Harvard Business School Publishing.
- McKenney, J. L., and T. H. Clark. (1994). *Campbell Soup Co.: A Leader in Continuous Replenishment Innovations. Product 195124- PDF-ENG*. Boston, MA: Harvard Business School Publishing.
- Medland, S., and S. Golicic. (2010). *Lean at Kramer Sports. Council of Supply Chain Management Professionals*.
- Narayanan, V. G., and A. Raman. (2015). *Hamptonshire Express. Product 698053-PDF-ENG*. Boston, MA: Harvard Business School Publishing.
- Nielsen, S. (2020). *Management accounting and the idea of machine learning. Aarhus University (Working paper)*.
- Pan, G., S. M. Cheah, and L. Battacharya. (2019). *Seng Hua Hng Foodstuffs: Cracking the Camel Nut for Growth, Using Data Analytics. Product SMU478-PDF-ENG*. Boston, MA: Harvard Business School Publishing.
- Pettit, T. J. (2018). *Supply chain resilience: A case of balancing the supply chain for long-term sustainability. Council of Supply Chain Management Professionals Cases*.
- Picconi, M. P., Smith, K. J., & Woods, A. (2013). *Arborista, Inc.: An instructional resource case. Issues in Accounting Education*, 28(3), 681-690.
- Pickard, M. D., & Cokins, G. (2015). *From bean counters to bean growers: Accountants as data analysts—A customer profitability example. Journal of Information Systems*, 29(3), 151-164.
- Richardson, V. J., & Watson, M. W. (2021). *Act or be acted upon: Revolutionizing accounting curriculums with data analytics. Accounting Horizons*, 35(2), 129-144.
- Richins, G., Stapleton, A., Stratopoulos, T. C., & Wong, C. (2017). *Big data analytics: opportunity or threat for the accounting*

- Venkatesh, R., Riley, J., Eldridge, S., Lawson, R. A., & Church, K. S. (2023). Management Accounting—a rising star in the curriculum for a globally integrated, technology-driven business age. *Issues in Accounting Education*, 38(4), 109-129.
- Wall, F., & Leitner, S. (2021). Agent-based computational economics in management accounting research: opportunities and difficulties. *Journal of Management Accounting Research*, 33(3), 189-212.
- Walters, L. M., & Pergola, T. M. (2009). An instructional case: Cost concepts and managerial analysis. *Issues in Accounting Education*, 24(4), 531-538.
- Warren, J. D., Moffitt, K. C., & Byrnes, P. (2015). How big data will change accounting. *Accounting horizons*, 29(2), 397-407.
- Susskind, R., and D. Susskind. (2015). *The Future of the Professions: How Technology Will Transform the Work of Human Experts*. Oxford, U.K.: Oxford University Press.
- Tan, L. M., Fowler, M. B., & Hawkes, L. (2004). *Management accounting curricula: striking a balance between the views of educators and practitioners*. *Accounting Education*, 13(1), 51-67.
- Tekathen, M. (2019). *Unpacking the fluidity of management accounting concepts: an ethnographic social site analysis of enterprise risk management*. *European Accounting Review*, 28(5), 977-1010.
- Thomson, J. (2020). *The management accountant, a top digital transformation pro*. CFO Magazine (January).
- Venkatesh, R., Fredin, A., & Riley, J. (2019). *À Votre Santé (B): Process Costing and Decision Analysis in the Wine Industry*. Institute of Management Accountants.

**Presenting Proposed management accounting curriculum
Model for integrated global businesses at various
technology levels**

¹*Ramin Eskandari*

²*Gholamreza Kordestani**

Abstract

Advancements in technology on a global scale are significant factors that are changing the future of the accounting profession and the role of accountants. Management accountants, as strategic partners in decision-making, have not received adequate attention in this changing landscape. This study examines the necessity of incorporating management accounting as a key subject in accounting curricula and presents a three-tier model for its education. Through an interpretive approach, this research analyzes technological advancements, globalization, and social changes, investigating the impact of technological changes on the education of management accounting and identifying related challenges. It utilizes the competency framework for management accounting provided by the Institute of Management Accountants to design the curriculum model. The findings indicate that existing educational programs have created serious skill gaps for accountants due to their focus on financial accounting and insufficient attention to management accounting. The proposed model for teaching management accounting includes three levels: introductory, intermediate, and advanced, which help students acquire the necessary skills to play strategic roles within organizations. Adopting this educational model could enhance the quality of accounting education and prepare students to face professional challenges in the digital age.

keyword: *Management Accounting Courses, Competency Framework for Management Accounting, Curriculum of the Evolved Model for Certified Accountants*

1 Ph. D. Student in Accounting, Faculty of Social Sciences Sciences, Imam Khomeini International University, Qazvin, Iran, Ramineskandari1376@gmail.com

2 Professor of Accounting, Faculty of Social Science, Imam Khomeini international University, Qazvin, Iran. (Corresponding Author) kordestani@soc.ikiu.ac.ir